

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2002. május 8.,
szerda

60. szám

Ára: 924,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

14/2002. (V. 8.) BM r.	A Belügyminisztérium szolgálati titokkörének megállapításáról szóló 16/1995. (X. 20.) BM rendelet módosításáról	3954
4/2002. (V. 8.) ISM r.	Az állami sportinformációs rendszerből teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjairól	3956
5/2002. (V. 8.) ISM r.	Az amatőr és a hivatásos sportolói versenyengedély kiadásának feltételeiről szóló 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelet módosításáról	3957
6/2002. (V. 8.) ISM r.	A Gyermek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről szóló 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet módosításáról	3959
19/2002. (V. 8.) OM r.	A közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről	3960
5/2002. (MK 60.) MSZH közl.	Az Innoforum 2002 X. Hazai Szellemi Termék Börzén bemutatásra kerülő találmányok, védjegyek, formatervezési és használati minták kiállítási kedvezményéről	4007
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetményei	4007
	A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal közleménye	4017
	Nemzetközi szerződések közzététele	
	Együttműködési Megállapodás a Szaúd-Arábiai Királyság és a Magyar Köztársaság között az ifjúság és a sport területén	4017
	Helyesbítés	4018

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 14/2002. (V. 8.) BM rendelete

a Belügyminisztérium szolgálati titokkörének megállapításáról szóló 16/1995. (X. 20.) BM rendelet módosításáról

Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 27. §-ának (4) bekezdésében foglaltak alapján, figyelemmel az adatvédelmi biztos véleményére is, a következőket rendelem el:

1. §

A Belügyminisztérium szolgálati titokkörének megállapításáról szóló 16/1995. (X. 20.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A rendelet hatálya kiterjed

a) a Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata 1. számú függelékének A) pontjában felsorolt hivatali szervezetekre,

b) a BM Központi Kórház és Intézményeire,

c) a BM Központi Gazdasági Főigazgatóságra,

c) a BM Duna Palota és Kiadóra,

d) a BM Oktatási Igazgatóságra,

e) a BM Nemzetközi Oktatási Központra,

f) a rendészeti szakközépiskolákra,

g) a BM Katasztrófavédelmi Oktatási Központra,

h) a Rendőrtiszti Főiskolára,

i) a BM Bevandorlási és Állampolgársági Hivatalra,

j) a BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatalra,

k) a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatalra, valamint

l) a fővárosi és megyei közigazgatási hivatalokra (a továbbiakban együtt: érintett szervek).”

2. §

(1) Az R. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az érintett szervek vezetői a szakterületükön folyamatosan figyelemmel kísérik a szerv tevékenysége során

felmerülő adatfajták szolgálati titokkörbe való felvételének vagy törlésének indokoltságát.”

(2) Az R. 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Jegyzék módosítására irányuló, a (2) bekezdésben meghatározott javaslatban meg kell határozni a Jegyzékbe való felvételre vagy törlésre javasolt adatfajtát, valamint a felvételre javasolt adatfajta érvényességi idejét.

A javaslatot részletesen meg kell indokolni.”

3. §

Az R. melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

*Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter*

Melléklet

a 14/2002. (V. 8.) BM rendelethez

[Melléklet

a 16/1995. (X. 20.) BM rendelethez]

A Belügyminisztérium szolgálati titokköri jegyzéke

1. Az érintett szervek minősített időszakban való működésének szervezeti, irányítási adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 15 év.

2. Az érintett szervek, valamint az Országos Rendőr-főkapitányság, a Határőrség Országos Parancsnokság, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat minősített időszakra vonatkozó felkészülési tevékenységével kapcsolatos ellenőrzések azon adatai, melynek ismeretéből következtetni lehet a minősített időszakban alkalmazandó tervekre:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 15 év.

3. Az érintett szervek minősített időszaki felkészülési tevékenységének azon adatai, amelyek ismeretéből következtetni lehet a minősített időszakban alkalmazandó tervekre és a végrehajtandó feladatokra:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 15 év.

4. Az érintett szervek minősített időszaki felkészülésük helyzetéről szóló jelentéseinek adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 15 év.

5. A titokvédelmi szakmai felügyeleti ellenőrzések során készített jegyzőkönyvek, feljegyzések adatai, amennyiben azok szolgálati titokká minősített adatokat is érintenek vagy ilyen adatokra vonatkozóan következtetés vonható le:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

6. Az érintett szerveknél és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szerveknél, valamint a Határőrség szerveinél folytatott ellenőrzésekről készült jegyzőkönyvek, jelentések, feljegyzések, emlékeztetők azon adatai, amelyek a szervek államtitokkal védett tevékenységével függnek össze:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

7. Bármely titokbirtokosnál lefolytatott titokvédelmi szakmai felügyeleti ellenőrzések azon adatai, amelyek a titokvédelmi biztonsági rendszerek működésével függnek össze:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

8. A számítógépes információs és adatfeldolgozó rendszerek biztonságára vonatkozó dokumentációk, az adatok elérését lehetővé tevő kódrendszerek összesített adatai, a számítógépes adatbázishoz történő illetéktelen hozzáférést gátló intézkedések és módszerek adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

9. A belügyi informatikai rendszerek és a távközlési rendszerek biztonságára szolgáló javaslatok, rendszerdokumentáció-tervezetek, továbbá az e területeken folytatott ellenőrzések biztonsági adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 5 év.

10. A belügyminiszter által rendszeresített szolgálati és munkáltatói igazolványok hamisítás elleni védelmét biztosító adatok:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 10 év.

11. A frekvenciagazdálkodással kapcsolatos rendszertervek adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

12. A belépési, ügyeleti, őrzési, védelmi rendszerek biztonságát szolgáló adatok:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 10 év.

13. Állampolgárok részére rendszeresített okmányok, igazolványok (személyi igazolvány, útlevél stb.), valamint hamisítás ellen védendő iratok kitöltetlen nyomtatványai biztonságát szolgáló adatok, az okmányok, igazolványok, nyomtatványok tárolásának, kiadásának rendjét tartalmazó adatok:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 10 év.

14. A szolgálati lőfegyverek, polgári célú lőfegyverek beszerzésének, tárolásának biztonsági célokat szolgáló adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

15. A migrációs ügyek stratégiai döntéseit megalapozó kormányzati döntések előkészítését szolgáló munkaanyagok adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 10 év.

16. Rendkívüli menekültügyi helyzet kezeléséről készített intézkedési terv adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 15 év.

17. Nemzetközi megállapodások előkészítésének adatai, amennyiben a felek a szolgálati titokként történő védelemben megegyeztek:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 5 év.

18. Nemzetközi kötelezettségvállalás alapján a külföldi részes fél által a Belügyminisztériumnak átadott „NATO SECRET”, „WEU SECRET”, illetve a Magyar Köztársaság által kötött és törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésben szolgálati titoknak megfelelően külföldi minősítésű és jelölésű adatok:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje a külföldi minősítő által megjelölt érvényességi idő, amennyiben azt a külföldi minősítő nem határozza meg, legfeljebb 20 év.

19. Nemzetközi kötelezettségvállalás alapján a Belügyminisztérium által készített és a külföldi részes fél részére átadott „NATO SECRET”, „WEU SECRET”, illetve a Magyar Köztársaság által kötött és törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésben szolgálati titoknak megfelelően külföldi minősítésű és jelölésű adatok:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

20. A választások, népszavazások információs rendszerre hálózati kapcsolata működési elvének, rendszerdokumentációjának adatai:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 10 év.

21. Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény mellékletét képező államtitokkörülyezések 51. pontjában meghatározott köztársasági elnöki, országgyűlési elnöki és miniszterelnöki rezidenciák államtitoknak nem minősülő információt hordozó műszaki rajzai, tervrajzai, dokumentációi:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje 20 év.

22. A Rendőrtiszti Főiskola felvételi vizsgáinak írásbeli és szóbeli tételei, valamint a rendészeti szakközépiskolákban a rendőr és határrendész szakmai vizsgák központi írásbeli tételei:

a minősítés leghosszabb érvényességi ideje a nyilvánosságra hozatal napja, de legfeljebb 1 év.

Az ifjúsági és sportminiszter 4/2002. (V. 8.) ISM rendelete

az állami sportinformációs rendszerből teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjairól

Az állami sportinformációs rendszerről szóló 320/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 11. §-ának (4) bekezdésében, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében (a továbbiakban: Itv.) foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya azokra a magánszemélyekre, jogi személyekre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre (a továbbiakban együtt: kérelmezők) terjed ki, akik az állami sportinformációs rendszerből (a továbbiakban: ÁSR) adatszolgáltatást igényelnek.

2. §

(1) Az ÁSR-ből történő adatigénylésért igazgatási szolgáltatási díjat (a továbbiakban: díj) kell fizetni.

(2) Az adatszolgáltatás iránti kérelmet (a továbbiakban: kérelem) a 2. számú mellékletben foglalt nyomtatványon a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatalhoz, illetve az Ifjúsági és Sportminisztériumhoz (a továbbiakban: minisztérium) kell benyújtani.

(3) A közigazgatási hivatalhoz benyújtott kérelmet a közigazgatási hivatal haladéktalanul, de legfeljebb öt napon belül köteles a minisztérium részére továbbítani.

(4) A kérelem benyújtásához szükséges nyomtatvány a közigazgatási hivataloknál, illetve a minisztérium Információs és Szolgáltató Irodájában áll rendelkezésre.

A díj mértéke

3. §

A díj összegét — az adatszolgáltatással érintett adatszolgáltatók számától függően az 1. számú melléklet alapján — a minisztérium határozza meg. A díj az általános forgalmi adót tartalmazza.

A díj esedékessége és megfizetésének módja

4. §

(1) A díjfizetési kötelezettséget a minisztérium pénztárába történő készpénzbefizetéssel vagy a minisztérium 10032000-01401026-00000000 számú számlaszámára — eljárási díj megjelöléssel — átutalási megbízással kell teljesíteni.

(2) A díjat — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kérelem benyújtásakor kell megfizetni.

(3) Csoportképző ismérvek alapján történő adatszolgáltatás esetén:

a) a kérelem benyújtásakor a díj legkisebb összegét (3000 Ft-ot),

b) a kérelem benyújtását követő nyolc napon belül a fizetendő díj összege és a díj legkisebb összege közötti különbözetet

kell megfizetni. A kérelemben foglalt adatokat a díj teljes megfizetését követően kell szolgáltatni.

(4) A díjat a minisztérium bevételként számolja el, továbbá köteles azt — a külön jogszabályban meghatározottak szerint — kezelni és nyilvántartani.

5. §

A díjat akkor is meg kell fizetni, ha

a) az adatszolgáltatás sikertelen (az adatszolgáltatónak a kérelem által érintett adatai az ÁSR-ben megadott ismérvek alapján nem találhatók); illetve

b) a teljesített adatszolgáltatást az igénylő felhívás ellenére nem vette át.

6. §

A rendeletben meghatározott díjak tekintetében a díjfizetési kötelezettségre az Itv. 28. §-ának (2)–(3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy ahol az Itv. illetéket említ, azon a rendelet alkalmazásában díjat kell érteni.

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendelet alkalmazásában csoportképző ismérv alapján történő adatigénylésnek minősül, ha a kérelmező több adatszolgáltató meghatározott szempontok szerint csoportosított adatát igényli.

Dr. Deutsch Tamás s. k.,
ifjúsági és sportminiszter

1. számú melléklet a 4/2002. (V. 8.) ISM rendelethez

1. Egy eljárásban kért, egy adatszolgáltató adatait tartalmazó adatszolgáltatás díjának összege 1500 Ft.
2. Csoportképző ismérvek alapján egy eljárásban történő adatszolgáltatás esetén fizetendő díj összege a tételszám és a díjtétel szorzata, de legalább 3000 Ft.

Tételszámövezet	Ft/tétel
1—5 000	40
5 000—20 000	30
20 000—50 000	25
50 000-től	20

2. számú melléklet a 4/2002. (V. 8.) ISM rendelethez**Adatszolgáltatást kérő lap**

- I. A kérelmező neve:
címe:
képviselőjének neve:
II. A kért adatkör meghatározása egyedi adatszolgáltatás esetén:
III. A kért adatkör meghatározása csoportos adatszolgáltatás esetén (csoportismérvek):
IV. Az adatigénylés tárgyát azonosító adatok:
V. Az adatfelhasználás célja:

Kelt:, év hó nap

.....
aláírás

P. H.

Érkezett:
Ikt.szám:
Továbbítva:
Címzett:

Az ifjúsági és sportminiszter 5/2002. (V. 8.) ISM rendelete

az amatőr és a hivatásos sportolói versenyengedély kiadásának feltételeiről szóló 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelet módosításáról

A sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény 93. §-a (2) bekezdésének f) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az amatőr és a hivatásos sportolói versenyengedély kiadásának feltételeiről szóló 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A versenyengedély kiállításáért, érvényesítéséért fizetendő díjat a kérelmező — a (6)—(7) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles megfizetni. A díj megfizetéséig a versenyengedély kiadása megtagadható.”

2. §

Az R. 6. §-a a következő új (6)—(10) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A 2002. évben a szakszövetség által a 18. életévét be nem töltött sportoló részére a versenyengedélyt első alkalommal térítésmentesen kell kiadni.

(7) A 2003. évtől a szakszövetség által a sportpályafutását az adott évben kezdő, 18. életévét be nem töltött sportoló (a továbbiakban: kezdő sportoló) részére a versenyengedélyt első alkalommal térítésmentesen kell kiadni.

(8) A (7) bekezdés alkalmazásában kezdő sportolónak minősül az a 18. életévét be nem töltött sportoló is, aki sportágot vált.

(9) A szakszövetség a (6)—(7) bekezdés alapján évente kiadott versenyengedélyek díjáról a következő év január 31. napjáig elszámolást küld a Nemzeti Sportszövetség, illetve a fogyatékosok sportja területén a Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége részére, amely azt a kézhezvételtől számított három napon belül továbbítja az Ifjúsági és Sportminisztérium részére.

(10) Az Ifjúsági és Sportminisztérium a (9) bekezdés szerinti szakszövetségi elszámolás alapján a (6)—(7) bekezdés szerint évente kiadott versenyengedélyek díját minden év március 31. napjáig a szakszövetségnek megtéríti.”

3. §

Az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet 1. számú melléklete lép.

4. §

Az R. 2. számú melléklete helyébe e rendelet 2. számú melléklete lép.

5. §

Az R. 3. számú melléklete helyébe e rendelet 3. számú melléklete lép.

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A rendelet előírásait a 2002. január 1. napjától kiadott versenyengedélyek térítésmentességére is alkalmazni kell azzal, hogy a szakszövetség a befizetett díjat a kérelmező részére a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc napon belül köteles visszatéríteni.

Dr. Deutsch Tamás s. k.,
ifjúsági és sportminiszter

1. számú melléklet
az 5/2002. (V. 8.) ISM rendelethez

[1. számú melléklet
a 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelethez]

A versenyengedély kötelező tartalmi elemei

- a) A sportoló neve, születési helye és ideje;
- b) a fogyatékos sportoló fogyatékoságának típusa;
- c) a versenyengedélyt kiállító sportági országos szakszövetség elnevezése;
- d) a versenyengedély hatálya alá tartozó sportág megnevezése;
- e) versenyrendszer megnevezése (amatőr, hivatásos, vegyes);

- f) bajnoki osztály, illetve sportági kategória megnevezése;
- g) a sportszervezet megnevezése, amelynél a sportoló igazolt versenyző;

- h) a versenyengedély érvényességi ideje;
- i) a versenyengedély nyilvántartási száma;
- j) a versenyengedély kiállításának dátuma;
- k) sportorvosi igazolás érvényességének ideje;
- l) a sportági országos szakszövetség főtitkárának aláírása;
- m) a sportági országos szakszövetség pecsétje.

2. számú melléklet
az 5/2002. (V. 8.) ISM rendelethez

[2. számú melléklet
a 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelethez]

Adatlap a versenyengedély iránti kérelemhez (amatőr/hivatásos*)

A versenyengedélyt kérelmező sportoló

- a) neve;
- b) születési helye és ideje;
- c) anyja neve;
- d) fényképe**;
- e) — amatőr sportoló esetén — sportegyesületi tagsági jogviszonya létrejöttének időpontja vagy az amatőr sportolói sportszerződés megkötésének és hatálybalépésének időpontja, érvényességi ideje;
- f) — hivatásos sportoló esetén — munkaviszonya vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonya létrejöttének időpontja, érvényességi ideje;
- g) — fogyatékos sportoló esetén — fogyatékoságának típusa, sportági sérülésspecifikus kategóriája;
- h) válogatott, illetve olimpiai, speciális világbajnokságok kerettagsága tényének igazolása;
- i) az Stv. 15. § (6) bekezdésében meghatározott, egy évet meghaladó időtartamú sportfegyelmi büntetésének, valamint az Stv. és a külön jogszabály szerinti doppingtilalom megszegése miatti büntetésének kezdő időpontja és annak lejáratja;
- j) korábbi versenyengedélyének nyilvántartási száma.

Hozzájárulok, hogy a sportági országos szakszövetség — a versenyengedély kiadása és a versenyrendszer működtetése céljából — a versenyengedély iránti kérelemben feltüntetett személyes adataimat az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok szerint kezelje, valamint az adatokban bekövetkezett esetleges változásokat a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szervénél ellenőrizze.

Kelt:, év hó nap

.....
sportoló aláírása

* A kívánt rész aláhúzendő.

** Csak az egységes formátumú versenyengedély iránti első kérelemhez csatolandó.

3. számú melléklet
az 5/2002. (V. 8.) ISM rendelethez

[3. számú melléklet
a 3/2001. (IV. 5.) ISM rendelethez]

A versenyengedély nyilvántartási számának jelölési módja

A versenyengedély nyilvántartási száma a következő elemeket tartalmazza:

- a) a sportági országos szakszövetség elnevezésére utaló betűjelzés (legfeljebb öt betű);
- b) a versenyengedély sorszáma;
- c) „A”, „H”, „V” betűvel annak megjelölése, hogy amatőr, hivatásos vagy vegyes versenyrendszerre vonatkozik;
- d) a versenyengedély kiadásának évszáma.

**Az ifjúsági és sportminiszter
6/2002. (V. 8.) ISM
rendelete**

**a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram
és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről szóló
2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet módosításáról**

A Gyermekek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény 10. §-ának (2) bekezdésében és a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával, valamint az Ifjúsági és Sportminisztérium létrehozásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 1998. évi LXXXVI. törvény 77. §-a (7) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről szóló 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Meghívásos pályázatot akkor kell lebonyolítani, ha az

a) olyan országos programok támogatására vonatkozik, amelyek teljesítésére csak meghatározott szervezetek képesek, vagy

b) olyan nemzetközi programok megvalósítását szolgálja, amely megvalósításának feltétele a hazai forrás megéléte.”

(2) Az R. 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Egyedi támogatási igényeket csak akkor lehet elbírálni, ha azok

a) régiók közötti ifjúsági együttműködésre vonatkoznak, vagy

b) céljuk olyan kísérleti projektek megvalósítása, amelyek országos jelentőségűek, vagy

c) céljuk nemzetközi források bekapcsolása a helyi vagy a regionális ifjúsági munka támogatásába, amennyiben ezek elnyerését a támogatás elősegíti.”

2. §

Az R. 7. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Tanács tagjait feladataik ellátásával a miniszter három évre írásban bízza meg.”

3. §

Az R. 9. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Regionális Ifjúsági Tanács tagjai:)

„f) a történelmi egyházak képviselőjében közösen jelölt három személy,”

4. §

Az R. 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Regionális Ifjúsági Tanács tagjait jelölő szerveket a miniszter írásban kéri fel a jelölésre, és a tagokat hároméves időtartamra írásban bízza meg.”

5. §

Az R. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Tanács, illetve Regionális Ifjúsági Tanács üléseit az Elnöke hívja össze a napirendet tartalmazó írásos meghívó alapján, amelyet legkésőbb az ülést megelőző 5. munkanapig kell az érintetteknek megküldeni. Az Elnök köteles napirendre tűzni a miniszter javaslatát.”

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről szóló 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet 6. §-a (1) bekezdésének j) pontja, valamint a 9. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályát veszti.

(3) A rendelet 2. és 4. §-át a rendelet hatálybalépését követően megbízott személyekre kell alkalmazni.

*Dr. Deutsch Tamás s. k.,
ifjúsági és sportminiszter*

Az oktatási miniszter 19/2002. (V. 8.) OM rendelete

a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 93. §-a (1) bekezdésének j) pontjában kapott felhatalmazás alapján — a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel és az ifjúsági és sportminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A közoktatási intézmények elhelyezését szolgáló építmények tervezési munkáinál — az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben meghatározott követelmények mellett — az e rendelet

- a) 1. számú mellékleteként kiadott óvodai,
- b) 2. számú mellékleteként kiadott általános iskolai, és
- c) 3. számú mellékleteként kiadott gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények

építészeti-műszaki követelményeit (a továbbiakban: tervezési előírás) is figyelembe kell venni.

2. §

(1) Ez a rendelet 2002. június 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésekor már elkészült és engedélyezésre benyújtott, de még jóvá nem hagyott építési tervek tervezési előírásaira a korábbi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az e rendelet hatálybalépésekor meglévő, a nevelési-oktatási intézmények elhelyezését szolgáló építmény akkor felel meg a követelményeknek, ha a fenntartó — a külön jogszabállyal kiadott — kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltaknak a közoktatásról szóló törvény 124. § (20) bekezdésében, illetve a 132. § (11) bekezdésében meghatározott időpontra eleget tesz.

(4) A rendelet hatálybalépését követően a tervezési előírásban foglaltakat alkalmazni kell az építési engedély és a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély kiadásakor.

Dr. Pálkás József s. k.,
oktatási miniszter

1. számú melléklet a 19/2002. (V. 8.) OM rendelethez

A közoktatás nevelő és oktató intézményei tervezési előírásai

I.

ÓVODA

Ez a szabályozás az óvodák elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeit tartalmazza, nem tartalmazza viszont az egyéb jogszabályokban, kötelezően előírt követelményeket.

1. Általános előírások

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. A szakmai program megvalósításához szükséges helyiségek számát, befogadóképességét, a beépítésre váró eszközök és felszerelések jegyzékét tervezési programban kell összefoglalni. A már meglévő óvodák esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott nevelési program, új óvoda létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

1.2. A tervezési programot a helyi társadalom valós igényeit tükröző demográfiai, szociológiai, közgazdasági elemzéssel kell alátámasztani.

1.3. A tervezési programot az óvodafenntartó köteles elkészíttetni.

A minőség és szakszerűség biztosítása érdekében a tervezési programot már meglévő óvoda esetén a nevelőtestület és az óvodavezető, új óvoda létesítése esetén a helyi társadalom igényeit jól ismerő, szakirányú (pedagógus) felsőfokú végzettségű, az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő szakember(ek) közreműködésével külön jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező vezető tervező építész szakember(ek) készítheti(k).

Ha az óvodában nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés folyik, a tervezési program elkészítéséhez az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő nemzetiségi szakértő(k) igénybevétele is szükséges.

1.4. A tervezési programnak legalább azt a szakmai tartalmat és téri keretet tartalmaznia kell, amely még éppen biztosítja a nevelési program, új óvoda létesítése esetén tervezett feladatellátás szakmai programja megvalósítását (lásd 1. számú függelék). Ez alatt a tartalmi határ alatt nem lehet óvodát létesíteni, illetve nem lehet az intézményt óvodának nevezni.

A tervezési programban ezt a tartalmi határt meg lehet haladni (lásd 2. számú függelék).

1.5. A tervezési programot az óvodafenntartó hagyja jóvá és a tervezés, valamint az építés egész folyamatában ellenőrzi/ellenőrizteti annak megvalósítását.

Ha az óvodában nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés és oktatás folyik, a tervezési program jóváhagyásához az óvodafenntartónak be kell szereznie az intézmény székhelye szerint illetékes helyi kisebbségi önkormányzat — ennek hiányában az országos kisebbségi önkormányzat — véleményét is.

A tervezési program alapján elkészített építészeti-műszaki tervdokumentációt az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra történő benyújtás előtt a külön jogszabályban meghatározott tervtanácshoz kell benyújtani. Ennek szakbírálói közé az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő közoktatási szakértőket kell bevonni.

1.6. Amennyiben az óvoda — a többi gyermekkel együtt vagy külön csoportban — fogyatékos gyermekek nevelésében is részt vesz, abban az esetben a rendelet 3. számú melléklete irányadó.

2. Településrendezési követelmények

2.1. Az intézményt a helyi településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján kell telepíteni. Ezek készítése során figyelembe kell venni az alábbiakat:

— ártérbe, belvizes, egészségre ártalmas szennyezett területre óvodát építeni nem lehet;

— az épület magassági kitűzési adatait az árvízi és belvízi kockázat szempontjából az illetékes vízügyi hatósággal véleményeztetni kell.

2.2. Az óvoda telepíthető önállóan vagy közösen bölcsődével, általános iskolával, középiskolával, szakiskolával, könyvtárral, uszodával, gyermekrendelővel, konyha-étteremmel és a település szabályozási tervében meghatározott más hasonló rendeltetésű — a nevelést nem zavaró — intézménnyel, de az óvodának a közterület felőli megközelítését és a bejáratait el kell különíteni, továbbá az óvoda a gyermekrendelővel közvetlenül nem érintkezhet.

Magas zajterhelésű és forgalmas útvonalhoz közeli területen — ha más helyszín nem lehetséges — csak a megfelelő kültéri (nővényzav, zajvédő fal) és belső téri (ablakszigetelés) zajvédelmi megoldások tervezése és megvalósítása esetén építhető óvoda.

Városokban a telepítés legyen tömegközlekedéssel jól megközelíthető. Óvoda 50 fő befogadóképességig létesíthető más rendeltetésű épületben is (pl. lakó- vagy irodaépületben), de a teljes elválasztást és megfelelő méretű udvarterületet (kert, játszóudvar) biztosítani kell.

Tömör városias (általában zárt sorú) beépítésű területen a legfeljebb 50 gyermek befogadására szolgáló óvoda más főrendeltetésű épület tetőszintjén is elhelyezhető, ha a személy és gazdasági bejárata független, a fokozott balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásoknak megfelel. Az alap-

vető pedagógiai, egészségügyi követelményeket kielégítő játszókert tetőterazon is kialakítható.

2.3. A telek

— nagysága: 36,0 m²/fő, illetve az építési övezetre előírt legkisebb telekméret lehet (megengedhető eltérés legfeljebb 10%, de 50 fő befogadóképességű kisóvodánál 46,0 m²/fő lehet). Mezőgazdasági gyakorlóker, elkülönített gazdasági udvar (teher szállítás céljára), vagy jelentős (egész települést vagy több intézményt kiszolgáló) szabadterei sportlétesítmények elhelyezésére és a külön jogszabályban előírt gépjármű várakozóhelyek (parkoló-) céljára többterületet kell biztosítani. A szelektív hulladékgyűjtés megvalósításának feltételeit megfelelő tároló tervezésével biztosítani kell;

— tagolása: játszó-, pihenő-, sportterületet kell létesíteni a szükséges közlekedő- és zöldfelületekkel. Valamennyi terület kialakításánál a mozgássérültekre tekintettel kell lenni. A játszó-, pihenőterület nagysága legalább 10,0 m²/fő legyen. A telken csak pedagógiai célzatú állattartás (gyakorlati ismeretek, biológiai, környezetvédelmi oktatás stb.) engedhető meg;

— beépítésének mértéke: legfeljebb 25% legyen, és tegye lehetővé, hogy a foglalkoztató természetes megvilágítását biztosító homlokzati felülete a szomszédos telekhatártól legalább 10,0 m távolságra legyen, és a vele szemközi épülettömeggel alkotott légtérarány legalább 1:2 legyen;

— beépítésének módja: az építhető szintek száma legfeljebb kettő (földszint + egy), a kisóvodák és a mozgáskorlátozottak számára csak egyszintes épület építhető. Az épület akadálymentes megközelítését és az építményben való mozgást, valamint veszélyhelyzet esetén a mentés feltételeit biztosítani kell, amelyekhez a tűzvédelmi szakhatóság előzetes állásfoglalását ki kell kérni.

A nevelési helyiségek és az egyéb helyiségek belmagasságát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) szerint kell meghatározni.

A nevelési helyiségek padlószintje nem kerülhet a rendezett terepszint alá.

3. Rendeltetés

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.2. A funkcionális egységek befogadóképességét a tervezési program alapján kell meghatározni.

3.3. A különböző funkcionális egységek tájolását a tervezési programban rendeltetés szerint kell meghatározni, de a látást és a jó közérzetet adó légállapotot zavaró napfénybesugárzástól a helyiségeket árnyékoló szerkezettel kell védeni.

3.4. A helyiségek méretezése és bútorozása tegye lehetővé az intézményekben a kis-, közép- és nagycsoportos munkát.

3.5. A funkcionális egységeket a hatékonyabb működés érdekében lehetőleg tömör építészeti kialakítású (aula, zsibongós stb.) alaprajzi rendszerekbe kell szervezni. Törekedni kell a közlekedőterek többcélú hasznosítására.

Amennyiben a funkcionális egységek között belső zárt kapcsolatot gazdaságosan nem lehet teremteni, akkor fedett, de belül nyitott közlekedőt kell közöttük kialakítani.

3.6. A funkcionális egységekben:

— a bevilágító felület és a helyiség terület aránya legalább 1:6; felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;

— kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, tornaszoba stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);

— a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmelegpadló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg;

— a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

3.7. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell az étterem-konyha egység (főző- vagy melegítőkonyha) helyiségeinek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.

Az egységet konyhatechnológiai terv alapján kell megtervezni.

4. Szerkezet

4.1. Épületszerkezet

Az alapozást és talajvíz elleni szigetelést talajmechanikai szakvélemény alapján kell megtervezni.

Az épületszerkezetek megvalósíthatók

- hagyományos,
- iparosított vagy
- vegyes

technológiával.

A szerkezettervezésnél lehetőleg természetes anyagokat és bevonatokat kell alkalmazni.

A tartószerkezetet és válaszfalszerkezeteket úgy kell kialakítani, hogy a későbbi átalakítás lehetőségét biztosítsák.

A nyílászáró szerkezeteket a fokozott igénybevétel és balesetveszély figyelembevételével kell kialakítani.

Az ablakok biztosítsák a hatékony és balesetmentes szellőzést, megvilágítást, az egyszerű kezelhetőséget.

A mélyen üvegezett szerkezeteket vagy ütésálló üvegezéssel vagy az üvegtörést és -kiesést gátló szerkezettel kell megvalósítani.

A 6,00 méternél nagyobb menetmélységű terekben szükséges a másodlagos természetes megvilágítás biztosítása.

Az acél ajtószárnyak csak az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerint előírt tűzgátló ajtók lehetnek. A közösségi illemhelyek elválasztó falai lehetőleg lábakon álló könnyűszerkezetű elemek legyenek, ajtóit kívülről kulccsal nyithatóvá kell tenni.

Valamennyi áttört korlátot, rácsot, legfeljebb 12,0 cm nyílásszélességgel kell kialakítani.

Törekedni kell a külső falak és tetők nyári hőterhelésének a mérséklésére (pl. növényzet, külső árnyékolók, átszellőztetett tetők, zöldtetők stb.).

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

4.2. Épületgépészet

Az intézményeket csak közművesített (szükség esetén helyi szennyvízkezeléssel) telekre lehet építeni.

Valamennyi épületgépészeti követelménynél a nevelési programból kell kiindulni, és azokat a tervezési programban kell rögzíteni (ellátás színvonala, szakaszolás stb. szerint).

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Vízellátás — csatornázás

Egyéb követelmény hiányában az alábbi vízfogyasztással kell számolni:

— gyermekenként	35 liter/nap;
— nevelők és kisegítő személyzet	50—70 liter/nap;
— főzőkonyha, melegítőkonyha esetén adagonként	80 liter/nap;
— a zöldterület öntözése	5 liter/m ² /nap;
— a torna- és játszótér öntözése	2 liter/m ² /nap.

A mosdókat, mosogatókat, kiöntőket, falikutakat és vizeldéket tartalmazó helyiségekben padlóösszefolyó elhelyezése szükséges.

A csatorna ágvezeték mérete a csatlakozást követően legalább 50,0 mm-re bővüljön. Az alapvezetékekbe, és/vagy ejtővezetékekbe minden esetben szükséges tisztítódóm elhelyezése.

Melegvíz-ellátás

Használati meleg vizet kell biztosítani egyedi igény szerint valamennyi funkcionális egységben, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

A gyermekek által használt vizes berendezések melegvíz-ellátását központilag kevert vízzel kell megoldani.

Gázellátás

Gázellátást kell biztosítani a vonatkozó szabványok és hatósági előírások betartásával valamennyi funkcionális egységhez, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

PB-gázellátás kazánházi és konyhai célra használható.

Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, dél-

után, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékkel kell tervezni:

- mosdó, zuhany, orvosi szoba +24 °C;
- csoportszoba, öltöző, igazgatási és szociális helyiségek, könyvtár +22 °C;
- tornaszoba, szertárak +18 °C;
- műhely, konyhaüzem, felnőtt illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (pl. foglalkoztató, sport-, és szabadidő egység stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást, és tegye lehetővé a takarítást.

Szellőzés

A gyermekek által használt helyiségek levegőcseréjét természetes szellőzéssel kell biztosítani.

Lehetőség szerint biztosítani kell a folyamatos légcserét.

Ahol a tervezési program, az OTÉK, a hatósági előírások vagy az alkalmazott technológia megköveteli, azokon a helyeken mesterséges szellőzést kell alkalmazni, különös tekintettel a tömegtartózkodás céljára szolgáló helyiségekben (pl. tornaszoba, aula stb.).

A mesterséges szellőzésnél törekedni kell a légáram szabályozására, a huzatérzés elkerülésére, a zajtalanságra és az egyenletességre. A szociális helyiségek szellőzését lehetőleg természetes úton (ablakokkal, kürtőkkel), ilyen lehetőségek hiányában mesterségesen kell biztosítani. A mesterséges szellőzés elszívásos legyen, és a levegő utánpótlását megfelelő nyílásokkal kell biztosítani.

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Villamos berendezések és hálózatok

Az elektromos ellátást minden funkcionális egység részére a tervezési program szerint biztosítani kell.

Valamennyi villamos csatlakozást, szerelvényt, berendezést a vonatkozó létesítési szabványok és hatósági előírások betartásával kell szerelni.

A vészvilágítást központi szünetmentes áramforrásról vagy helyi akkumulátoros világítótestekkel kell megoldani.

Gondoskodni kell a gyengeáramú hálózatról:

- tűzjelző hálózat az előírásoknak megfelelően kötelező;
- vagyonvédelem (igény szerint);

— hangosítás, tv, antennarendszer (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése);

— számítógépes hálózat (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése).

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a 0,65 m magasságban lévő munkafelület és a padló-sík szükséges megvilágítása
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- közlekedő, raktár egyéb
legalább: 80-100 lux.

Akusztika

A helyiségek akusztikai méretezését a vonatkozó szabványok és hatósági előírások szerint kell végezni.

Különös gondot kell fordítani a tornaszoba, a többcélú nagyterem, a közlekedők akusztikai méretezésére (hangelnyelő felületek alkalmazása).

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Felvonó

Felvonót az OTÉK, valamint a 108/2001. (XII. 23.) FVM—GM együttes rendelet szerint kell létesíteni.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

- az asztalok, székek, valamint az ágyak méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
 - a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
 - kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;
 - biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;
 - a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg a nevelés sajátos követelményeinek;
 - a könyvtári, az igazgatási, a konyhai, a többcélú nagytermi és az öltözőberendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.
- A szabadtéri és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit fokozottan be kell tartani.

6. Környezetkultúra

Az intézmények külső-belső tereit az ízlésformálás érdekében lehetőség szerint, képzőművészeti alkotásokkal, alkalmasan megválasztott színekkel, élősarok telepítésével (virágok, akváriumok, terráriumok) gazdagítani kell. A környezetkultúra szerves része a világos, egyértelmű tájékoztató rendszer (elemei: szín, szám, betű, jelkép), amely az intézményben való eligazodást lehetővé teszi gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

A játszóudvaron gondoskodni kell a lehető legnagyobb kiterjedésű zöldterületek létesítéséről és megóvásáról (gyep, fásítás).

7. Biztonság

Az üzemeltetési előírásokban különös gondot kell fordítani

- az egészségvédelmi, kábítószer elleni,
 - a tűzvédelmi,
 - a balesetvédelmi,
 - a munkavédelmi,
 - a betörésvédelmi,
 - a természeti katasztrófa elleni (villám, árvíz, földrengés stb.),
 - a terrortámadás elleni
- biztonsági előírásokra.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	Egy gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	Kettő-három gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	Négy vagy annál több gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén
1.	Csoportszoba	Csoportszoba	Csoportszoba
2.		Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
3.	Szertár	Szertár	Szertár
4.		Óvodavezetői iroda	Óvodavezetői iroda
5.		Óvodavezető-helyettesi iroda	Óvodavezető-helyettesi iroda
6.			Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
7.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
8.			Könyvtárszoba
9.	Orvosi szoba	Orvosi szoba	Orvosi szoba
10.	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba
11.	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző
12.	Gyermekmosdó, WC	Gyermekmosdó, WC	Gyermekmosdó, WC
13.			Szülői öltöző, mosdó, WC
14.	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC	Felnőttöltöző, mosdó, zuhany, WC
15.	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár
16.	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók
17.	Általános raktár	Általános raktár	Általános raktár
18.			Karbantartó műhely
19.	Játszóudvar	Játszóudvar	Játszóudvar
20.		A helyben étkezést szolgáló helyiség biztosítása az 1. számú melléklet 3.7. pontja szerint.	A helyben étkezést szolgáló helyiség biztosítása az 1. számú melléklet 3.7. pontja szerint.

2. számú függelék

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Foglalkoztató egység	Csoportszoba	Gyermekcsoporton -ként egy (legfeljebb 25 gyermek részére)	Alapterülete: legalább 50,0 m ² , legfeljebb 75,0 m ² Vízvételi lehetőséget biztosítani kell.
	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 24,0 m ² A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alakított, működtetett óvodában a tervezési program szerint.
	Gyermeköltöző	Gyermekcsoporton -ként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma ezt lehetővé teszi.
	Gyermekmosdó, WC	Gyermekcsoporton -ként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma ezt lehetővé teszi.
	Szülői öltöző, mosdó, WC	Óvodánként egy	Tervezési program, illetve OTÉK szerint.
	Szertár	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Tervezési program szerint.
Igazgatási egység	Óvodavezetői iroda	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Óvoda székhelyén: A három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában a helyettesi, gazdaságvezetői irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség mérete ezt lehetővé teszi.
	Óvodavezető-helyettesi iroda	Óvodánként egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Ha a közoktatásról szóló törvény szerint a helyettes megbízása kötelező; a három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában az óvodavezetői, gazdaságvezetői irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.
	Gazdaságvezetői iroda	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Önálló gazdálkodás esetén; a három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában a vezetői (helyettesi) irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.
	Nevelőtestületi szoba	Óvodánként egy Telephelyenként egy	Alapterülete: 2,0 m ² /fő (legalább 15,0 m ²)
	Dohányzó	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² A gépi szellőzés biztosítása szükséges. Tervezési program szerint.
Könyvtár-egység	Könyvtárszoba	Óvodánként egy	Alapterülete: tervezési program szerint.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Egészség- ügyi és szociális egység	Orvosi szoba	Óvodánként egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában; az elkülönítő helyiséggel közösen is kialakítható.
	Elkülönítő szoba, mosdó, WC	Óvodánként egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 12,0 m ²
	Felnőtt öltöző, mosdó, zuhany, WC	Épületenként egy	Méretezése OTÉK szerint. A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában a felnőttek munkavégzésére szolgáló más helyiséggel közösen is kialakítható.
	Személyzeti szoba	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Tervezési program szerint.
	Szülői fogadó — tárgyaló	Óvodánként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² Tervezési program szerint.
Sport- és szabadidő egység	Tornaszoba	Óvodánként egy Telephelyenként egy	a) Legkisebb méretei: alapterület: 60,0 m² szélesség: 6,0 m magasság: 3,0 m b) Berendezés: tervezési program alapján a korosztály adottságainak figyelembevételével. c) Természetes bevilágítással egyenletes, szórt fényű káprázatmentes megvilágítást kell kialakítani (az esetleges mozgatható térelválasztók leengedett állapotára is tekintettel kell lenni). d) A tornateret minden oldalról fal vagy legalább 1,0 m magas palánk határolja. e) Határoló falak (palánkok) legalább 3,00 m magasságig sima, függőleges sík felületűek legyenek, a beépített nyílászárók tok és szárny felületeit a falsíkkal azonosan kell tervezni. Kilincseket, egyéb működtető szerkezeteket falba süllyesztett vagy eltávolítható módon kell szerelni. A fal és nyílászáró felületeknek horzsolásos balesetek elkerülésére simának és egyben labdaállónak kell lenni, azon legfeljebb 0,8 cm széles rés engedhető meg. Rögzített bordásfalakat falfülkébe kell beépíteni. f) A tornaszoba határoló szerkezeteibe és légterébe „labdaálló” anyagokat és szerkezeteket kell beépíteni vagy a sérülékeny szerkezeteket külön védelemmel kell ellátni.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
	Sportszertár	Tornaszobánként egy	a) Legkisebb méretei: alapterület: 15,0 m², belmagasság: 2,4 m, alaprajzi méret: 2,4 m, ajtónyílás méret: 1,6/2,0 m. b) Közvetlenül vagy legfeljebb közlekedőtéren keresztül kapcsolódjon a tornaszobához. c) Padlószintje egy szintben legyen a tornaszobával legfeljebb 10%-os lejtő engedhető meg. d) Ha a terem több célra (művelődési, közösségi stb.) használható, úgy az ehhez szükséges berendezések (pl. szék, dobogó stb.) tárolását is meg kell oldani.
	Játszóudvar	Óvodánként	Méretezése és kialakítása a 2.3. szerint. Közterületen is kialakítható, ha biztosítható a kizárólagos óvodai használat.
Közösségi tér	Többcélú nagyterem	Óvodánként	Alapterülete a tervezési program szerint. Padló, oldalfal és mennyezet burkolatát, kiegészítő berendezéseit (pl. vetítő fülke) úgy kell kialakítani, hogy a többcélú használatot biztosítsa — oktatás-nevelés, — továbbképzés, — közösségi (szülők-gyerekek közös rendezvénye), — művelődési, — sport-, szabadidős funkciótartományokban. Kis települések iskola nélküli óvodájánál feltétlen létesíteni kell, mert az óvoda egyetlen alapfokú közintézményként a település közösségi, művelődési, sport tevékenységének szervező és otthont adó intézménye. Tervezési program szerint.
	Bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók	Óvodánként	A közlekedő területeket lehetőleg összevontan kell kialakítani (pl. kis közösségi térré összevonni) így lehet biztosítani a terület többcélú hasznosítását (pl. közös játéktér, sportcélú használat stb.). A fogyatékosok sajátos igényeit fokozottan figyelembe kell venni. Tervezési program, illetve OTÉK szerint.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Üzemelte - tési egység	Általános raktár	Óvodánként egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² A vegyszertárolást elkülönítetten kell megoldani.
	Karbantartó műhely	Óvodánként, amennyi- ben az óvodafenntartó a tervezési program- ban előírja.	Alapterülete a tervezési program szerint. Az intézmény közműellátása szerint — a vízellátás, — a szennyvízelvezetés, — a villamosenergia-ellátás, — a fűtés, — a szellőzés, — a melegvíz-ellátás, — a gázellátás, — a felvonóüzem biztosítása, — takarítás, — a szeméttárolás és -elszállítás stb. terén jelentkező valamennyi üzemeltetési, karban- tartási, fenntartási munka elvégzéséhez. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vo- natkozó elhatározása szerint kell a helyiségek szá- mát és alapterületét a tervezési programban meg- határozni.

2. számú melléklet

a 19/2002. (V. 8.) OM rendelethez

**A közoktatás nevelő és oktató intézményei
tervezési előírásai**

II.

ÁLTALÁNOSISKOLA

Ez a szabályozás az általános iskolák elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeit tartalmazza, nem tartalmazza viszont az egyéb jogszabályokban, kötelezően előírt követelményeket.

1. Általános előírások

1.1. Annak, aki intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. A szakmai program megvalósításához szükséges helyiségek számát, befogadóképességét, a beépítésre váró eszközök és felszerelések jegyzékét tervezési programban kell összefoglalni. A már meglévő általános iskolák esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új általános iskola létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

1.2. A tervezési programot az iskolafenntartó köteles elkészíttetni.

A minőség és szakszerűség biztosítása érdekében a tervezési programot már meglévő iskola esetén a nevelőtestület és az igazgató, új általános iskola létesítése esetén a helyi társadalom igényeit jól ismerő, szakirányú (pedagógus) felsőfokú végzettségű, az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő szakember(ek) közreműködésével külön jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező vezető tervező építész szakember(ek) készítheti(k). Ha az iskolában nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés és oktatás folyik, a tervezési program elkészítéséhez az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő nemzetiségi szakértő(k) igénybevétele is szükséges.

1.3. A tervezési programot a helyi társadalom valós igényeit tükröző demográfiai, szociológiai, közgazdasági elemzéssel kell alátámasztani.

1.4. A tervezési programnak legalább azt a szakmai tartalmat és téri keretet tartalmaznia kell, amely még éppen biztosítja a pedagógiai program, új általános iskola létesítése esetén a tervezett feladatellátás szakmai programja megvalósítását (lásd 1. számú függelék). Ez alatt a tartalmi határ alatt nem lehet általános iskolát létesíteni, illetve nem lehet az intézményt általános iskolának nevezni.

A tervezési programban ezt a tartalmi határt meg lehet haladni (lásd 2. számú függelék).

1.5. A tervezési programot az iskolafenntartó hagyja jóvá, és a tervezés, valamint az építés egész folyamatában ellenőrzi/ellenőrizteti annak megvalósítását.

Ha az iskolában nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés és oktatás folyik, a tervezési program jóváhagyásához az iskolafenntartónak be kell szereznie az intézmény székhelye szerint illetékes helyi kisebbségi önkormányzat — ennek hiányában az országos kisebbségi önkormányzat — véleményét is.

A tervezési program alapján elkészített építészeti-műszaki tervdokumentációt az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra történő benyújtás előtt a külön jogszabályban meghatározott tervtanácshoz kell benyújtani. Ennek szakbírállói közé az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő közoktatási szakértőket kell bevonni.

1.6. Amennyiben az iskola — a többi gyermekkel együtt vagy külön csoportban — fogyatékos gyermekek nevelésében is részt vesz, abban az esetben a rendelet 3. számú melléklete irányadó.

2. Településrendezési követelmények

2.1. Az intézményt a helyi településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján kell telepíteni. Ezek készítése során figyelembe kell venni az alábbiakat:

— ártérbe, belvizes, egészségre ártalmas szennyezett területre iskolát építeni nem lehet;

— az épület magassági kitűzési adatait az árvízi és a belvízi kockázat szempontjából az illetékes vízügyi hatósággal véleményeztetni kell.

2.2. Az általános iskola közösen telepíthető más közoktatási intézménnyel, könyvtárral, uszodával, gyermekrendelővel, konyha-étteremmel és a település szabályozási tervében meghatározott más hasonló rendeltetésű — az oktatást nem zavaró — intézménnyel, de az iskola közterület felőli megközelítését és a bejáratait el kell különíteni, továbbá az iskola a gyermekrendelővel közvetlenül nem érintkezhet.

Magas zajterhelésű és forgalmas útvonalhoz közeli területen — ha más helyszín nem lehetséges — csak a megfelelő kültéri (növényzav, zajvédő fal) és belső téri (ablakszigetelés) zajvédelmi megoldások tervezése és megvalósítása esetén építhető iskola.

Városokban a telepítés legyen tömegközlekedéssel jól megközelíthető.

2.3. Amennyiben a település közoktatási intézményei a Faluházban nyernek elhelyezést, ez esetben a helykijelölésnél olyan területet kell választani, ahol a település közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységének helyigénye és helyiségigénye is kielégíthető.

2.4. A telek

— nagysága: $25,0 \text{ m}^2/\text{fő}$, illetve az építési övezetre előírt legkisebb telekméret lehet (megengedhető eltérés: legfeljebb 10%). Mezőgazdasági gyakorlókert, elkülönített gaz-

dasági udvar (teherszállítás céljára), vagy jelentős (az egész települést, vagy több intézményt kiszolgáló) szabadterei sportlétesítmények elhelyezésére és a külön jogszabályban előírt gépjármű várakozóhelyek (parkoló-) céljára többletterületet kell biztosítani; a szelektív hulladékgyűjtés megvalósításának feltételeit megfelelő tároló tervezésével biztosítani kell;

— tagolása: játszó-, pihenő-, sportterületet kell létesíteni a szükséges közlekedő- és zöldfelületekkel; valamennyi terület kialakításánál a mozgássérültekre tekintettel kell lenni; a játszó-, pihenőterület nagysága legalább $3,0 \text{ m}^2/\text{fő}$ legyen; a telken csak pedagógiai célzatú állattartás (gyakorlati ismeretek, biológiai, környezetvédelmi oktatás stb.) engedhető meg;

— beépítésének mértéke: legfeljebb 25% legyen, és tegye lehetővé, hogy az oktatóhelyiségek homlokzatfelülete a szomszédos telekhatártól legalább 10,0 m távolságra legyen, és a vele szemközti épülettömeggel alkotott légterarány legalább 1:2 legyen;

— beépítésének módja: az építhető, oktatást szolgáló szintek száma legfeljebb három (földszint + kettő). Az építmény akadálymentes megközelítését és az építményben való mozgást, valamint veszélyhelyzet esetén a mentés feltételeit biztosítani kell, amelyekhez a tűzvédelmi szakhatóság előzetes állásfoglalását ki kell kérni. A tantermeket és szociális helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy mozgáskorlátozottak számára akadálymentesen használható legyen.

A nevelési-oktatási helyiségek és az egyéb helyiségek belmagasságát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) szerint kell meghatározni.

Nevelési-oktatási helyiségek padlószintje nem kerülhet a rendezett terepszint alá.

3. Rendeltetés

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.2. A funkcionális egységek befogadóképességét a tervezési program alapján kell meghatározni.

3.3. A különböző funkcionális egységek tájolását a tervezési programban rendeltetés szerint kell meghatározni, de a látást és a jó közérzetet adó légállapotot zavaró napfénybesugárzástól a helyiségeket árnyékoló szerkezettel kell védeni.

A helyiségek méretezése és bútorozása tegye lehetővé az intézményekben az egyéni és csoportos munkát.

3.4. A funkcionális egységeket a hatékonyabb működés érdekében lehetőleg tömör építészeti kialakítású (aulás, csarnok-zsibongós stb.) alaprajzi rendszerekbe kell szervezni. Törekedni kell a közlekedőterek többcélú hasznosítására. Amennyiben a funkcionális egységek között belső zárt kapcsolatot gazdaságosan nem lehet teremteni, akkor fedett, de belül nyitott közlekedőt kell közöttük kialakítani.

3.5. A funkcionális egységekben:

- a bevilágító felület és a helyiség területaránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (aula, tornaterem stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezéssű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmelegpadló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg;
- a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiektől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

3.6. A funkcionális egységek többcélú használatát minden intézmény tervezési programjában figyelembe kell venni.

Ilyenek különösen:

- az aula használata művelődési, közösségi célra;
- tornaterem használata művelődési, közösségi, szabadidős programok számára;
- konyha-étterem használata lakossági igények kielégítésére is;
- szaktantermek használata a felnőtt lakosság át-, illetve továbbképzésére;
- számítástechnikai tanterem felnőttek képzésére, át-képzésére.

A többcélú használatból eredő világítási, szellőzési, hangszigetelési követelményeket ki kell elégíteni.

3.7. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell az étterem-konyha egység (főző- vagy melegítőkonyha) helyiségeinek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.

Az egységet konyhatechnológiai terv alapján kell megtervezni.

4. Szerkezet

4.1. Épületszerkezet

Az alapozást és talajvíz elleni szigetelést talajmechanikai szakvélemény alapján kell megtervezni.

Az épületszerkezetek megvalósíthatók

- hagyományos,
- iparosított vagy
- vegyes technológiával.

A szerkezettervezésnél lehetőleg természetes anyagokat és bevonatokat kell alkalmazni.

A tartószerkezetet és a válaszfalszerkezeteket úgy kell kialakítani, hogy a későbbi átalakítás lehetőségét biztosítsák.

A nyílászáró szerkezeteket a fokozott igénybevétel és balesetveszély figyelembevételével kell kialakítani.

Az ablakok biztosítsák a hatékony és balesetmentes szellőzést, megvilágítást, az egyszerű kezelhetőséget.

A mélyen üvegezett szerkezeteket vagy ütésálló üvegezéssel vagy az üvegtörést és -kiesést gátló szerkezettel kell megvalósítani.

A 6,00 méternél nagyobb menetméllységű terekben szükséges a másodlagos természetes megvilágítás biztosítása.

Az acél ajtószárnyak csak az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerint előírt tűzgátló ajtók lehetnek. A közösségi illemhelyek elválasztó falai lehetőleg lábakon álló könnyűszerkezetű elemek legyenek, ajtóit kívülről kulccsal nyithatóvá kell tenni.

Törekedni kell a külső falak és a tetők nyári hőterhelésének a mérséklésére (pl. növényzet, külső árnyékolók, átszellőztetett tetők, zöldtetők).

A kiálló falsarkokat legalább 2,0 m magasságig lekerített élvédőkkel kell ellátni. A hidegpadlós helyiségeket legalább egy sornyi lábazat burkolattal kell szegélyezni, a PVC vagy linóleum burkolatú helyiségekbe a lábazat keményfából készüljön.

4.2. Épületgépészet

Az intézményeket csak közművesített (szükség esetén helyi szennyvízkezeléssel) telekre lehet építeni.

Valamennyi épületgépészeti követelménynél a pedagógiai programból kell kiindulni, és azokat a tervezési programban kell rögzíteni (ellátás színvonala, szakaszolás stb. szerint).

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Vízellátás — csatornázás

Egyéb követelmény hiányában az alábbi vízfogyasztással kell számolni:

— tanulónként	30 liter/nap;
— oktatók és kisegítő személyzet	50—70 liter/nap;
— főzőkonyha, melegítőkonyha esetén adagonként	80 liter/nap;
— a zöldterület öntözése	5 liter/m ² /nap;
— a torna- és játszótér öntözése	2 liter/m ² /nap.

A mosdókat, mosogatókat, kiöntőket, falikutakat és vizeldéket tartalmazó helyiségekben padlóösszefolyó elhelyezése szükséges.

A csatorna ágvezetékek mérete a csatlakozást követően legalább 50,0 mm-re bővíljen. Az alapvezetékekbe és/vagy ejtővezetékekbe minden esetben szükséges tisztítóidom elhelyezése.

Melegvíz-ellátás

Használati meleg vizet kell biztosítani egyedi igény szerint valamennyi funkcionális egységben, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

Egyéb követelmény hiányában a zuhany melegvíz-szükségletét 40 tanuló/tanóra használatra kell méretezni.

A tanulók által használt vizes berendezések melegvíz-ellátását központilag kevert vízzel kell megoldani.

Gázellátás

Gázellátást kell biztosítani a vonatkozó szabványok és hatósági előírások betartásával valamennyi funkcionális egységhez, ahová ezt a pedagógiai program megköveteli.

Az oktatási célra használt gázvezetékknél a szabványokkal egyeztetett módon lehetővé kell tenni a helyiségenkénti központi elzárás lehetőségét oly módon, hogy az elzárószerelvénnyel kezelést csak az arra kijelölt személy egy zárható helyről (pl. tanári asztalba épített szekrény) végezhesse. A tanulók által használt gázberendezéseket fokozott balesetvédelmi körülményekkel kell létesíteni.

PB-gázellátás kazánházi, konyhai és oktatási célra használható.

Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékekkel kell tervezni:

- mosdó, zuhanyozó, orvosi szoba +24 °C;
- tanterem, napközis terem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, könyvtár +20 °C;
- étterem, tornaterem, szertárak +18 °C;
- műhely, konyha, illemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tanterem, tanulószobák stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást, és tegye lehetővé a takarítást.

Szellőzés

A tanulók által használt oktatóhelyiségek levegőcseréjét természetes szellőzéssel kell biztosítani.

Lehetőség szerint biztosítani kell a folyamatos légcserét.

Ahol a tervezési program, az OTÉK, a hatósági előírások vagy az alkalmazott technológia megköveteli, azokon a helyeken mesterséges szellőzést kell alkalmazni, különös tekintettel a tömegtartózkodás céljára szolgáló helyiségben (pl. tornaterem, aula stb.).

A mesterséges szellőzésnél törekedni kell a légáram szabályozására, a huzatérzet elkerülésére, a zajtalanságra és az egyenletességre. A szociális helyiségek szellőzését lehetőleg természetes úton (ablakokkal, kürtőkkel), ilyen lehetőségek hiányában mesterségesen kell biztosítani.

A mesterséges szellőzés elszívásos legyen, és a levegő utánpótlását megfelelő nyílásokkal kell biztosítani.

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Villamos berendezések és hálózatok

Az elektromos ellátást minden funkcionális egység részére a tervezési program szerint biztosítani kell.

Valamennyi villamos csatlakozást, szerelvényt, berendezést a vonatkozó létesítési szabványok és hatósági előírások betartásával kell szerelni.

A vészvilágítást központi szünetmentes áramforrásról vagy helyi akkumulátoros világítótestekkel kell megoldani.

Az oktatási célra használt elektromos hálózatok gyengeáramúak legyenek, és lehetővé kell tenni a helyiségenkénti központi feszültségmentesítés lehetőségét az arra kijelölt személy által egy zárható helyről (pl. tanári asztalba épített szekrényből) végezhetően.

Gondoskodni kell a gyengeáramú hálózatról:

- tűzjelző hálózat az előírásoknak megfelelően kötelező;
- vagyonvédelem (igény szerint);
- hangosítás, tv, antennarendszer (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése);
- számítógépes hálózat (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése).

A szerelvények süllyesztett típusúak legyenek. Az osztálytermekben, előadóknál, egyéb közösségi helyiségekben, tornateremben, műhelyekben és folyosókon az elektromos takarító eszközök részére fedeles, földelt, süllyesztett dugaszolót kell készíteni.

Mesterséges megvilágítási értékek:

- a 0,65—0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- falitáblára vonatkozó követelmény
legalább: 400 lux,
kívánatos: 500 lux;
- közlekedő, raktár, egyéb
legalább: 80-100 lux.

A tanulók által használt helyiségekben csak általános világítást kell tervezni. Kivéve a tábla megvilágítását, ami káprázatmentes legyen. A műhelyekben és irodákban az általános megvilágításon felül munkahelyi világítást is kell tervezni.

Akusztika

A helyiségek akusztikai méretezését a vonatkozó szabványok és hatósági előírások szerint kell végezni.

Különös gondot kell fordítani a tornaterem, az aula, zsbongó, közlekedő, az ének-zene szaktanterem akusztikai méretezésére (hangelnélő felületek alkalmazása).

Felvonó

Felvonót az OTÉK, valamint a 108/2001. (XII. 23.) FVM—GM együttes rendelet szerint kell létesíteni.

5. Berendezés

A berendezések fajtáját, számát a tervezési programban kell meghatározni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

— az oktatóhelyiségek berendezését egyes, illetve kettes asztalokkal és székekkel kell megoldani;

— az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;

— a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatók legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;

— kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;

— biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;

— a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek;

— a szaktermi, a könyvtári, az igazgatási, az étterem-konyhai, a többcélú nagytermi és a ruhatári berendezés feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági előírásait fokozottan be kell tartani.

6. Környezetkultúra

Az intézmények külső-belső tereit az ízlésformálás érdekében lehetőség szerint képzőművészeti alkotásokkal, alkalmasan megválasztott színekkel és élősarok telepítésével (virágok, akváriumok, terráriumok) gazdagítani kell.

A környezetkultúra szerves része a világos, egyértelmű tájékoztatórendszer (elemei: szín, szám, betű, jelkép), amely az intézményben való eligazodást lehetővé teszi gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

Az iskolaudvaron gondoskodni kell a lehető legnagyobb kiterjedésű zöldterületek létesítéséről és megővéséről (gyep, fásítás).

7. Biztonság

Az üzemeltetési előírásokban különös gondot kell fordítani

- az egészségvédelmi, kábítószer elleni,
 - a tűzvédelmi,
 - a balesetvédelmi,
 - a munkavédelmi,
 - a betörésvédelmi,
 - a természeti katasztrófa (villám, árvíz, földrengés) elleni,
 - a terrortámadás elleni
- biztonsági előírásokra.

1. számú függelék

A jelen előírás 1.1. és 1.4. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén
1.	Tanterem	Tanterem
2.	Csoportszoba	
3.	Szaktantermek a hozzájuk tartozó szertárakkal	
4.	Általános szertár	Általános szertár
5.	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
6.	Könyvtár	Könyvtárszoba
7.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
8.	Igazgatói iroda	Igazgatói iroda
9.	Helyettesi iroda	
10.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
11.	Ügyviteli helyiség	Ügyviteli helyiség
12.	Tanári pihenő, teakonyha, öltöző	
13.	Tanári dohányzó	
14.	Tornaterem és kapcsolódó egységei	Tornaszoba és kapcsolódó egységei

	A nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén
15.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
16.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
17.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta/kapusfülke, ruhatár	
18.	Illemhelycsoportok	Illemhelycsoportok
19.	Általános raktár	Általános raktár
20.	Karbantartó műhely	
21.	Iskolaudvar (szünetben tartózkodás, játék)	Iskolaudvar (szünetben tartózkodás, játék)

Az öt—nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola esetén a nyolc évfolyammal alapított/működő általános iskola helyiségekvetelményeit kell figyelembe venni.

Szaktanterem a hozzá tartozó szertár nélkül nem építhető.

2. számú függelék

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Általános oktatási egység	Tanterem	Osztályonként egy A szaktanterem is beszámítható	Alapterülete: 2,0 m ² /fő (legalább 52,0 m ² , legfeljebb 68,0 m ²)
	Csoportszoba	Iskolánként kettő Amennyiben önálló csoportszobák nem létesülnek, a tantermek 20-25%-át hangszigetelt, mozgatható válaszfalakkal kell megoszthatóvá tenni.	Alapterülete: legalább 26,0 m ² , legfeljebb 42,0 m ²
	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 24,0 m ² , legfeljebb 42,0 m ²
	Könyvtár (adattár, stúdió, klub)	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár—család kapcsolat kialakítása).
	Könyvtárszoba	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított/működő iskolában egy	Alapterülete: legalább 26,0 m ²
	Általános szertár	Általános oktatási egységgel rendelkező épületenként egy	Alapterülete: tantermenként 3,0 m ² , legalább 18,0 m ²

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
Szaktan - termi oktatási egység	Számítástechnikai szaktanterem	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 69,0 m ² , legfeljebb 99,0 m ² A terem vízszintes és függőleges határoló felületeit, a bútorokat, berendezéseket tükrözésmentes felületkezeléssel kell ellátni. A padlóburkolaton nem keletkezhet elektrostatikus feltöltődés.
	Számítástechnikai szertár	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² A számítástechnikai szaktanterem és szertár csatlakozhat a könyvtárhoz vagy az általános oktatási egységhez is. Sztáránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
	Idegennyelvi, nemzeti-ségi, etnikai szaktanterem	Iskolánként legalább egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² , legfeljebb 82,0 m ² A pedagógiai programtól függően, idegennyelvi, nemzetiségi oktatás feltételei a számítástechnikai szaktanteremben is megoldhatóak.
	Idegennyelvi, nemzeti-ségi, etnikai szertár	Iskolánként legalább egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Sztáránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
	Természettudományi szaktanterem	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 69,0 m ² , legfeljebb 89,0 m ² Az előadóasztal által elfoglalt — mintegy 2,0 m széles — terület padlóburkolata mosható legyen. A bejáratú ajtónyílás szélessége legalább 0,90 m legyen. Az ablakokon elsötétítő szerkezet legyen.
	Természettudományi szertár	Iskolánként egy	A természettudományi szaktanteremhez — természettudományi előkészítő, — kémiai, — fizikai, — biológiai szertárakból álló összevont szertár csatlakozzon. A szertárak alapterülete külön-külön legalább 18,0 m ² legyen. A szertárakat előnyös összevontan kialakítani, kivéve a kémiai szertárt, amelyet külön helyiségben kell kialakítani Sztáránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
	Ének-zene terem	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² , legfeljebb 82,0 m ² Külön figyelmet kell fordítani a hangszigetelésre, a pormentességre és szükség esetén a helyi megvilágításra.

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
	Ének-zene szertár	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
	Rajzterem	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 69,0 m ² , legfeljebb 82,0 m ² Egyenletes szórt fényű megvilágítást kell biztosítani.
	Rajzszerter	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
	Technika szaktanterem	Iskolánként legalább egy	Alapterülete: legalább 52,0 m ² A szaktanteremben folyó papír-, textil-, fa-, fémmunka- vagy háztartási tankonyha tevékenységet a tervezési program határozza meg. A tevékenységnek megfelelően kell a teremben a padló- és falburkolatot, az ajtóméreteket meghatározni és gépi szellőzést alkalmazni.
	Technika szerter	Iskolánként legalább egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² A szerterek számát a szaktanteremben folyó tevékenység határozza meg. Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.
Igazgatási és szociális egység	Igazgatói iroda	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Az iskola székhelyén; a négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában a helyettesi, ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.
	Helyettesi iroda	Iskolánként legalább egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Ha a helyettes alkalmazása kötelező; a négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában az igazgatói irodával, az ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.
	Nevelőtestületi szoba	Iskolánként egy	Alapterülete: 2,0 m ² /fő, legalább 25,0 m ²
	Gazdaságvezetői iroda	Önálló gazdálkodás esetén iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ²
	Ügyviteli helyiség	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² A négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában az igazgatói, helyettesi irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.
	Dohányzó	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 15,0 m ² A gépi szellőzés biztosítása szükséges.
	Tanári pihenő, öltöző, teakonyha	Iskolánként egy	A tervezési program, illetve az OTÉK szerint.

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
			f) Sportberendezések A rögzített, rögzíthető és mozgatható sport-szerek fajtáját, mennyiségét a tervezési program és sporttechnológiai terv szerint kell meghatározni, fokozott figyelemmel a balesetek elkerülésére. A műszaki kiviteli terveknek a sportberendezések beépítéséhez, megvalósításához szükséges szerelvények elrendezését tartalmazni kell.
Tornaterem kapcsolódó egységei	Sportszertár	Iskolánként egy	a) Az előírt legkisebb belmagasság: 2,40 m alaprajzi méret: 4,50 m ajtónyílás mérete: 2,20/2,30 m b) Közvetlenül vagy legfeljebb közlekedő téren keresztül kapcsolódjon a küzdőtérhez. Közvetett kapcsolata csak labda- vagy kéziszerterem lehet. Alaprajzi elrendezésével biztosítani kell, hogy két és három egységes terem esetén mindegyik térrész külön-külön is berendezhető, illetve kiüríthető legyen. c) Padlószintje egy szintben legyen a küzdőtérrel, a sportszermozgatás irányában küszöb nem lehet. Különleges esetekben legfeljebb 10%-os lejtő megengedhető. d) Ha a terem több célra (művelődési, közösségi stb.) használható, úgy az ehhez szükséges berendezések (pl. szék, dobogó stb.) tárolását is meg kell oldani.
	Öltöző + hideg-meleg vizes mosdó és zuhany	Iskolánként és nemenként egy	Öltöző egység elemei: — belátást gátló előtér; — öltöző legalább 20,0 m², legkisebb alaprajzi mérete legalább 3,0 m; — mosdó-párafogó legalább 5,4 m², legkisebb alaprajzi mérete legalább 1,8 m, berendezés: négy mosdó; — zuhanyhelyiség legalább 9,0 m², legkisebb alaprajzi mérete legalább 3,0 m, berendezés: három beépített zuhany; — egy WC-fülke az előtérből nyílóan. Az utcai cipős-sportcipős útvonalakat kényyszerútvonalként kell kialakítani. Az öltöző és tornaterem között csak sportcipős forgalom lehet.

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások												
	Tanári öltöző-iroda	Iskolánként egy	Közlekedőtéren keresztül — az öltözők érintése nélkül — közvetlenül kapcsolódjon a küzdőtérhez, teremterrészekhez. Közlekedőről nyíló előtérből: — vizes helyiség egy mosdó és egy beépített zuhannyal; — öltöző-iroda helyiség legalább 10,0 m ² .												
	Orvosi szoba	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Telepítés a küzdőtér közelében, közlekedő rendszerről nyílóan, ajtókapcsolattal egy öltözőhöz.												
Sport- és szabadidő egység	Tornaszoba	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában egy	Alapterülete: legalább 69,0 m ² Az öltözködés, tisztálkodás feltételeit nemenként biztosítani kell. A rögzített, rögzíthető és mozgatható sporteszközök fajtáját, mennyiségét a tervezési program és sporttechnológiai terv szerint kell meghatározni, fokozott figyelemmel a balesetek elkerülésére. A műszaki kiviteli terveknek a sportberendezések beépítéséhez, megvalósításához szükséges szerelvények elrendezését tartalmazni kell.												
Tornaszoba kapcsolódó egysége	Sportszertár	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ²												
Sport- és szabadidő egység	Sportudvar	Iskolánként egy Helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri sportlétesítménnyel.	a) Telepítés: Telepítését az épületek, játszó, pihenő területeinek figyelembevételével, azokkal szerves összhangban kell megoldani. b) Méretezés: <table border="1"> <tr> <td></td><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr> <tr> <td>Alaprajzi méret</td><td>15/24 m</td><td>24/32 m</td><td>24/45 m</td></tr> <tr> <td>Verseny-sport szintű pálya elhelyezés</td><td>röplabda</td><td>kosárlabda</td><td>kézilabda</td></tr> </table> c) A pálya nagyságrendjét, kapcsolódó létesítményeit (pl. szabadtéri atlétikai pályák) tervezési program és sporttechnológiai terv alapján kell meghatározni a rendelkezésre álló terület és annak sajátosságai figyelembevételével, de az iskolai labdajátékok és az általános testnevelés céljára legalább egy szabadtéri sportpályát létesíteni kell.		A	B	C	Alaprajzi méret	15/24 m	24/32 m	24/45 m	Verseny-sport szintű pálya elhelyezés	röplabda	kosárlabda	kézilabda
	A	B	C												
Alaprajzi méret	15/24 m	24/32 m	24/45 m												
Verseny-sport szintű pálya elhelyezés	röplabda	kosárlabda	kézilabda												

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
			d) Pályaburkolatként csak sportolás céljára kifejlesztett, minősített, rugalmas szabadtéri sportburkolatok (műanyag, salak) alkalmazhatók. Az aszfaltburkolat szükségmegoldásnak minősül, beton, kő, műanyag rács stb. burkolatot alkalmazni nem lehet. e) Labdajátékpályák, atlétikai pályák egyes szakaszait, nekifutóit észak-déli ($\pm 20^\circ$) hossz tengellyel kell telepíteni, alacsonyabb igényű gyakorló pályák esetén a terület sajátos adottságai miatt ettől el lehet térni.
	Lelátó, nézőtér		Belsőtéri vagy szabadtéri lelátót, nézőteret a tervezési program és a sporttechnológiai terv szerint lehet létesíteni, de a nézőszámnak megfelelő összes kiszolgáló létesítményt (parkolók, előcsarnok, büfé, ruhatár, vizes helyiségek) biztosítani kell. A jó látás feltételeit és gépi szellőzéssel a jó légállapotot lehetőleg minden egyes nézőhely esetében teljesíteni kell. Átlátás mértéke az egyes sorok között 15,0 cm legyen.
	Tanuszoda	3000 tanuló ellátására egy, több iskola tanulóinak ellátását egy tanuszodával lehet megoldani; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel.	Külön tervezési előírások szerint.
Közösségi tér	Aula, közlekedő, zsibongó	Iskolánként egy	Létesítése a tervezési program szerint. A legalább nyolc évfolyammal alapított iskolában (porta, várakozóhelyiség, büfé és ruhatár funkcióját is betöltheti). Padló, oldalfal és mennyezet burkolatát, kiegészítő helyiségeit (színpad, vetítő, technikai helyiség, büfé, ruhatár, illemhely stb.) úgy kell kialakítani, hogy a többcélú használatot biztosítsa: — oktatási, nevelési, — közösségi, — művelődési, — sport-, szabadidős funkciótartományokban. A kiegészítő helyiségeket a legnagyobb használati létszámra kell méretezni. A közlekedőterületeket lehetőleg összevonatan kell kialakítani (pl. aula, zsibongó), így lehet megoldani a terület többcélú használatát (pl. iskolai, közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységre).

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató	Tervezési előírások
			A bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók méretezését a kiürítésre vonatkozó előírások szerint kell végezni. A mozgáskorlátozottak sajátos igényeit fokozottan figyelembe kell venni.
	Porta/kapusfülke	Iskolánként egy	A főbejárat ellenőrzésére, a központi tájékoztatás biztosítására és a központi kapcsolóberendezések elhelyezésére kapusfülkét kell létesíteni.
	Ruhatár	Iskolánként egy	Alapterülete: tervezési program szerint. Kialakítható — központi és — csoportos elrendezéssel. Oktató-nevelő helyiségben ruhatárolás nem engedhető meg. A tárolást a tervezési program szerint kell kialakítani. A tárolás lehetséges módjai: — felsőruha rögzített vagy mozgatható fogason; — felsőruha rögzített vagy mozgatható fogason + eszköztároló tanulónként zárható szekrényben; — felsőruha + eszköztároló tanulónként zárható szekrényben. (A szekrények tisztán tarthatóságáról és szellőztethetőségéről gondoskodni kell.)
Illemhely-csoportok	Személyzeti WC	Épületenként, szintenként, nemenként egy	Az OTÉK szerint.
	Tanulói WC	Épületenként, szintenként, nemenként egy	Az OTÉK szerint.
Üzemeltetési egység	Általános raktár	Iskolánként legalább egy Telephelyenként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ²
	Karbantartó műhely	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Az intézmény közműellátása szerint: — a vízellátás, — a szennyvízellátás, — a villamosenergia-ellátás, — a fűtés, — a szellőzés, — a melegvíz-ellátás, — a gázellátás, — a felvonóüzem biztosítása, — a takarítás, — a szeméttárolás és -elszállítás stb. terén jelentkező valamennyi üzemeltetési, karbantartási, fenntartási munka elvégzéséhez. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell a helyiségek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.

*3. számú melléklet
a 19/2002. (V. 8.) OM rendelethez*

**A közoktatás nevelő és oktató intézményei
tervezési előírásai**

III.

**GYÓGYPEDAGÓGIAIKONDUKTÍVPEDAGÓGIAI
NEVELÉSI-OKTATÁSINTÉZMÉNYEK**

Ez a szabályozás a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények (a továbbiakban: gyógypedagógiai intézmények) elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeit tartalmazza, nem tartalmazza viszont az egyéb jogszabályokban, kötelezően előírt követelményeket.

1. Általános előírások

1.1. Annak, aki gyógypedagógiai intézményt kíván létesíteni, szakmai programban kell összefoglalnia azokat a feladatokat, amelyek megoldására az épület szolgál. A szakmai program megvalósításához szükséges helyiségek számát, befogadóképességét, a beépítésre váró eszközök és felszerelések jegyzékét tervezési programban kell összefoglalni.

A már meglévő gyógypedagógiai intézmények esetén az új helyiségekre vonatkozóan a közoktatási törvény alapján meghatározott pedagógiai program, új gyógypedagógiai intézmény létesítése esetén a szakmai program alapján kell a tervezési programot elkészíteni.

Ha a meglévő épület, illetve környezete egyedi vagy területi védettség alatt áll, az örökségvédelmi szempontokat a tervezési program készítése, illetve a tervezés folyamán figyelembe kell venni.

1.2. A tervezési programnak tartalmaznia kell a fogyatékos gyermekek ellátására vonatkozó valós, illetve helyi és regionális társadalmi igényt, melyet demográfiai, szociológiai, közgazdasági elemzéssel kell alátámasztani.

1.3. A tervezési program rögzíti a gyógypedagógiai intézménybe, tagozatra kerülő gyermekek, tanulók fogyatékoságának jellegét, az egyes csoportok létszámát, valamint azt, hogy milyen arányban igényelnek óvodai, általános iskolai nevelést, oktatást és diákotthoni elhelyezést.

A fogyatékoság jellege szerint eltérő sajátos igényeket kell figyelembe venni:

- mozgássérült,
- látássérült
- = vak,
- = gyengénlátó,
- hallássérült
- = siket,
- = nagyothalló,
- értelmi fogyatékos
- = tanulásban akadályozott / enyhe értelmi fogyatékos,

= értelmileg akadályozott / középsúlyos értelmi fogyatékos,

— beszéd fogyatékos és a „más” fogyatékos kategóriába tartozók esetében.

1.4. A tervezési programot a gyógypedagógiai intézmény fenntartója köteles elkészíttetni.

A minőség és szakszerűség biztosítása érdekében a tervezési programot már meglévő intézmény esetén a nevelő-testület és az igazgató, új gyógypedagógiai intézmény létesítése esetén a helyi társadalom igényeit jól ismerő, szakirányú felsőfokú végzettségű, az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő szakember(ek) közreműködésével külön jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező vezető tervező építész szakember(ek) készítheti(k).

Ha a gyógypedagógiai intézményben nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés folyik, a tervezési program elkészítéséhez az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő nemzetiségi szakértő(k) igénybevétele is szükséges.

1.5. A tervezési programnak legalább azt a szakmai tartalmat és téri keretet tartalmaznia kell, amely még éppen biztosítja a pedagógiai program új gyógypedagógiai intézmény létesítése esetén a tervezett feladatellátás szakmai programja megvalósítását (lásd 1., 3., 5. számú függelék). Ez alatt a tartalmi határ alatt nem lehet gyógypedagógiai intézményt létesíteni, illetve nem lehet az intézményt gyógypedagógiai intézménynek nevezni. A tervezési programban ezt a tartalmi határt meg lehet haladni (lásd 2., 4., 6. számú függelék).

1.6. A tervezési programot az intézményfenntartó hagyja jóvá, és a tervezés, valamint az építés egész folyamataiban ellenőrzi/ellenőrizteti annak megvalósítását.

Ha a gyógypedagógiai intézményben nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelés és oktatás folyik, a tervezési program jóváhagyásához az intézmény fenntartójának be kell szereznie az intézmény székhelye szerinti illetékes helyi kisebbségi önkormányzat — ennek hiányában az országos kisebbségi önkormányzat — véleményét is.

A tervezési program alapján elkészített építészeti-műszaki tervdokumentációt az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra történő benyújtás előtt, a külön jogszabályban meghatározott tervtanácshoz kell benyújtani. Ennek szakbírálói közé az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő közoktatási szakértőket kell bevonni.

2. Településrendezési követelmények

2.1. Az intézményt a helyi településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján kell telepíteni. Ezek készítése során figyelembe kell venni az alábbiakat:

- ártérbe, belvizes, egészségre ártalmas területre gyógypedagógiai intézményt építeni nem lehet;
- az épület magassági kitűzési adatait az árvízi és belvízi kockázat szempontjából az illetékes vízügyi hatósággal véleményeztetni kell.

2.2. A gyógypedagógiai intézményt célszerű önállóan telepíteni, de ha a helyi társadalmi igény megköveteli, közösen telepíthető óvodával, általános iskolával, középiskolával, szakiskolával, közkönyvtárral, uszodával, gyermekrendelővel, fogyatékosok egyéb intézményeivel és a település szabályozási tervében meghatározott más hasonló rendeltetésű oktatási-nevelési intézménnyel, de a gyógypedagógiai intézmény közterület felőli megközelítését és a bejáratait el kell különíteni, továbbá a gyógypedagógiai intézmény a gyermekrendelővel közvetlenül nem érintkezhet.

Magas zajterhelésű és forgalmas útvonalhoz közeli területen — ha más helyszín nem lehetséges — csak a megfelelő kültéri (növényzav, zajvédő fal) és belső téri (ablakszigetelés) zaj- és levegőtisztaság-védelmi megoldások tervezése és megvalósítása esetén építhető gyógypedagógiai intézmény.

Városokban a telepítés legyen tömegközlekedéssel jól megközelíthető.

2.3. Amennyiben a település közoktatási intézményei — így a gyógypedagógiai intézmény is — azonos helyen nyernek elhelyezést, a helykijelölésnél olyan területet kell kiválasztani, ahol a település közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységének helyigénye és helyiséigénye is kielégíthető.

2.4. A telek

— nagysága: $25,0 \text{ m}^2/\text{fő}$, illetve az építési övezetre előírt legkisebb telekméret lehet (megengedhető eltérés: legfeljebb 10%). Mezőgazdasági gyakorlókert, elkülönített gazdasági udvar (teherszállítás céljára) vagy jelentős (az egész települést vagy több intézményt kiszolgáló) szabadterei sportlétesítmények elhelyezésére és a külön jogszabályban előírt gépjármű-várakozó (parkoló-) helyek céljára többlet területet kell biztosítani; a szelektív hulladékgyűjtés megvalósításának feltételeit megfelelő tároló tervezésével biztosítani kell;

— tagolása: játszó-, pihenő-, sportterületet kell létesíteni a szükséges közlekedő- és zöldfelületekkel, valamennyi terület kialakításánál a fogyatékoság jellegére tekintettel kell lenni, és a tervezési programban meg kell határozni a burkolt és zöldfelület arányát, a burkolt felületek jellegét, színét, kialakítási módját (lejtők, lépcsők, szegélyek stb.) és a kívánatos tankert méretét, fajtáját (pl. magaságyas a kerekesszékes gyerekeknek), valamint a növényanyag fajtáját. A játszó-, pihenőterület nagysága $3,0\text{—}5,0 \text{ m}^2/\text{fő}$ legyen; a telken csak pedagógiai célzatú állattartás (gyakorlati ismeretek, biológiai, környezetvédelmi oktatás stb.) engedhető meg;

— beépítésének mértéke: legfeljebb 25% legyen és tegye lehetővé, hogy az oktatóhelyiségek homlokzatfelülete a szomszédos telekhatártól legalább 10,0 m távolságra legyen, és a vele szemközti épülettömeggel alkotott légtérarány legalább 1:2 legyen;

— beépítésének módja: az építhető oktatást szolgáló szintek száma legfeljebb egy (földszint). Az építmény akadálymentes megközelítését és az építményben való moz-

gást, valamint veszélyhelyzet esetén a mentés feltételeit a fogyatékoság jellegének megfelelően biztosítani kell, amelyekhez a tűzvédelmi szakhatóság előzetes állásfoglalását ki kell kérni.

A nevelési-oktatási helyiségek és az egyéb helyiségek belmagasságát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) szerint kell meghatározni.

Nevelési-oktatási helyiségek padlószintje nem kerülhet a rendezett terepszint alá.

3. Rendeltetés

3.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

3.2. A funkcionális egységek befogadóképességét, használhatóságát a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési program alapján kell meghatározni.

3.3. A különböző funkcionális egységek tájolását a tervezési programban rendeltetés szerint kell meghatározni, de a látást és a jó közérzetet adó légállapotot zavaró napfénybesugárzástól a helyiségeket árnyékoló szerkezettel kell védeni.

3.4. A helyiségek méretezése és bútorozása tegye lehetővé a gyógypedagógiai intézményekben az egyéni és csoportos munkát.

3.5. A funkcionális egységeket a hatékonyabb működés érdekében lehetőleg tömör építészeti kialakítású (aulás, csarnok-zsibongós stb.) alaprajzi rendszerekbe kell szervezni. Törekedni kell a közlekedőterek többcélú hasznosítására. Amennyiben a funkcionális egységek között belső zárt kapcsolatot gazdaságosan nem lehet teremteni, akkor fedett, de belül nyitott közlekedőt kell közöttük kialakítani.

3.6. A funkcionális egységekben:

— a bevilágító felület és a helyiség területaránya legalább 1:6, felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;

— kizárólag felülvilágítás csak a nagy alapterületű helyiségekben (többcélú nagyterem, aula, tornaterem, összevont műhely stb.) engedhető meg, egyéb felülvilágított terekben az előírt megvilágítási érték 25%-át normál mellvédmagasságú, átlátszó üvegezésű oldalvilágítással kell biztosítani (további előírásokat az OTÉK tartalmaz);

— a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg vagy félmeleg csúszásmentes padló legyen, kivéve ahol a fogyatékoság jellegének megfelelően a funkcionális igény más követelményt határoz meg;

— a fogyatékoság jellegének megfelelően, a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

A fentiekől eltérő követelményeket az egyes funkcionális egységek követelményei tartalmazzák.

3.7. A funkcionális egységek többcélú használatát minden gyógypedagógiai intézmény tervezési programjában figyelembe kell venni.

Ilyenek különösen:

- az aula használata művelődési, közösségi célra a teljes lakónépesség számára;
- tornaterem használata művelődési, közösségi, szabadidős programok számára;
- konyha-étterem használata lakossági igények kielégítésére is;
- szaktantermek használata a felnőtt lakosság át-, illetve továbbképzésére;
- számítástechnikai terem felnőttek képzésére, átképzésére.

A többcélú használatból eredő világítási, szellőzési, hangszigetelési követelményeket ki kell elégíteni.

4. Az épület megközelítésének, belső kialakításának sajátos igényei

Akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott embereket is, akiknek ehhez sajátos létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

4.1. Megközelíthetőség

A telepítéshez olyan területet kell kiválasztani, amelyet tömegközlekedési eszközzel, kevés átszállással, jól meg lehet közelíteni. Ügyelni kell a gyógypedagógiai intézmény közelében lévő tömegközlekedési megállók megfelelő kialakítására is.

Az épülethez vezető útkereszteződésnél zebrás, hangjelzéssel kiegészített lámpás átkelési lehetőség a biztonságos a sérült tanulók számára.

A gyalogút burkolatán mozgássérülteket és vakokat akadályozó burkolati hiba ne legyen.

Indokolt a sérült gyermekek közlekedési biztonságát növelő, jól látható jelzőtáblák, tájékoztató táblák elhelyezése az intézmény közelében.

Legyen parkolási lehetőség az épület bejáratának közvetlen környezetében.

A parkolótól az épület vízszintesen vagy enyhe lejtésű lejtőn közelíthető meg.

Az épület előtti járdán burkolatváltás, vezetősáv segíti a látássérülteket, a bejáratú ajtó előtti rész lábbal tapinthatóan más burkolatú.

4.2. Bejárat

Épületenként legalább egy akadálymentes bejáratnak kell lennie.

Ha az épület bejáratánál lépcső van, akkor megfelelően kialakított lejtő és korlát építése is szükséges. 2,0–15,0 cm között elfogadható a 8%-os meredekségű lejtő, 15,0 cm felett csak 5%-os lejtő az elfogadható, és korlát is szükséges (70,0 cm és 95,0 cm magasságban), 50,0 cm felett pihe-

nő beépítése is kell, 150,0 cm feletti bejáratnál gépészeti megoldás ajánlatos.

A bejáratú ajtó lépcsőjénél megadott szélességet követően mindkét oldalon szükséges korlátot (70,0 cm és 95,0 cm magasságban) elhelyezni a lejtőhöz hasonlóan.

Az épület bejáratánál a küszöb ne okozzon akadályt (2,0 cm-ig nem szükséges akadálymentesíteni) a bejutásnál. A kerekesszékes közlekedésnél fontos, hogy az ajtók hogyan, merre nyílnak, megfelelő szélesek (legalább 85,0 cm) legyenek.

A megfelelő tokméretnél túl az ajtó nyitásához és csukásához is elegendő helyet kell biztosítani a kerekesszékesek számára.

Annnyi hely kell (1150,0×1200,0 mm), hogy a kerekesszékes lenyomhassa a kilincset úgy, hogy az ajtó nyitási ívén kívül maradván tudja felnyitni az ajtót.

Kétszárnyú ajtó esetén aszimmetrikus ajtót kell tervezni, figyelembe véve a nyitás helyét, irányát.

Az üvegajtó balesetveszélyes.

Fontos a bejáratú ajtó nyitószervezetének (kilincs, forgógomb) magassága, és kézsérültek esetén a szerkezet könnyű működtethetősége.

4.3. Tájékoztató jelzések

Már az épület bejáratánál jelzőtáblákat, tájékoztató, útbaigazító jelzéseket kell felszerelni. (Többek között például az iskola tapintható térképét Braille-írással.)

Az épületen belüli tájékozódást segítik a feliratok, formák, szimbólumok, fények, színek, anyagok, hangok.

A formákat, szimbólumokat, színeket elsősorban mozgás-, hallás- és értelmileg sérültek részére biztosítjuk, mint tájékozódást segítő elemeket, de gyengénlátók, színtévesztők számára is érzékelhető nagyságban, formában és színben kell elkészíteni.

— *Színtévesztők* számára az egymás melletti színek színtelítettségében és a világosságában a színek között legalább 30% eltérésnek kell lennie.

— *Gyengénlátók* számára a nagyobb üvegezett felületet fényvisszaverő sávval kell kijelölni. A 20,0 cm széles sáv 100,0–200,0 cm magasság között legyen.

A feliratok és jelképek méreteit a látástávolság függvényében kell meghatározni (a továbbiakban az OTÉK szerint).

A tájékoztató táblákon jól olvasható, nagyméretű betűtípusokat kell használni. A feliratok, jelzések ne mosódjanak bele környezetükbe, üssenek el attól. A megvilágításuk legyen tükrözésmentes.

A feliratokat és táblákat jól láthatóan, de a közlekedést nem zavarva kell elhelyezni.

— *Vakoknak és aliglátóknak* hallható (jelzőhang, szöveg) és tapintható tájékoztatásra (Braille-írás, domború jelek, tapintható jelképek, felületváltások, szélek, kiemelkedő elemek) van szükségük.

— *Hallássérültek* számára a hangos információkat szöveggel, képpel, fénnel kell kiegészíteni (pl. a szünetjelző csengő mellett villogó fényjelzést is alkalmazni kell).

— A mozgássérültek számára fontos helyeket, berendezéseket, eszközöket, melyek kerekesszékekkel használhatók, messziről, jól láthatóan jelölni kell a nemzetközileg elfogadott jelzéssel.

A fent felsorolt tájékoztató, útbaigazító jelzéseket, táblákat alkalmazni kell az épület bejáratánál, az épületen belül kiemelten a folyosókon, közlekedőkben, lépcsőknél, tantermeknél, kiszolgáló helyiségek, illetve az illemhely-csoportok esetében.

4.4. Közlekedés az épületben

Burkolatok: a burkolati tervezés jó lehetőséget biztosít a közlekedők tájékoztatására. A padlóburkolatok felületi érdességének és az erősen eltérő színeknek nagyon fontos tájékoztató jelentése van a gyengénlátók, aliglátók és vakok számára.

Gyengénlátók és vakok számára ajánlatos burkolatváltási és színjelölési lehetőségek:

- a folyosói falak szakaszonként eltérő színű festése,
- lépcsőknél az első lépcsőfok előtt és az utolsó lépcsőfok után a burkolaton világossárga figyelmeztető csík,
- érdesebb, színesebb burkolat elhelyezése lépcsők, felvonók, bejáratok előtt és akadályok környékén,
- közlekedési utak vonalvezetését, a széleket és a veszélyes helyeket az eltérő burkolattal érzékeltetjük,
- kerti utak széleit szintugrással is (4,0—6,0 cm szintugrás az utak szélein) lehet jelezni,
- a kerti utakat — vakok számára tájékozódást segítő és gyakorló céllal, mozgássérültek számára az eltérő burkolatokon történő közlekedés elsajátítása céljából — szakaszonként változó felületű, érdességű, kialakítású utcai járdaburkolatokkal kell megépíteni.

A balesetek megelőzése érdekében fogyatékos gyermekek által használt szabadterei játékok, hinták, mászóakák alatt és környékén a talajt esést tompító anyaggal (gumirott felület stb.) kell biztosítani.

4.4.1. Az előrehaladó mozgás akadálymentesítése

Az ajtók, átjárók, közlekedők olyan szélességűek és magasságúak legyenek, hogy mozgássérült és kerekesszékekkel közlekedő emberek is elakadás, beszorulás veszélye nélkül tudják használni.

Nemcsak a kerekesszékekkel közlekedőnek van nagyobb területigénye az előrehaladáshoz, hanem az egyéb segédeszközzel (egy bot, két bot, két mankó, járókeret) közlekedőknek is, a segédeszköz használata és a mozgás jellege miatt.

A talaj és a padlózat felületén a kerekesszékek a legkönnyebben akkor jutnak előre, ha az kemény, szilárd és szabályos felületű. A puha, laza felületek, mint a bolyhos szőnyeg, a laza homok, a kavics, a zúzott kő, a nedves agyag és a szabálytalan felületek, mint az utcai burkolatkő, jelentősen gátolják egy kerekesszék mozgását.

A közlekedés helyigényei:

A kerekesszék helyigénye (alapterület): 760,0× 1220,0 mm.

A kerekesszék fordulási körének átmérője: 1525,0 mm.

A folyosó legkisebb szélessége egyirányú kerekesszékes közlekedésre: 915,0 mm.

Kétirányú kerekesszékes közlekedés esetén a legkisebb szélesség 1525,0 mm, az ajánlott folyosószélesség: 2000,0 mm.

A mankóval közlekedő ember számára szükséges legkisebb szélességhez mindkét oldalon 15 cm biztonsági távolságot hozzá kell adni. Így a mankóval közlekedő helyigényére: 1200,0× 1200,0 mm méretű területet kell figyelembe venni.

A vakok közlekedéséhez legalább 1100,0 mm széles közlekedő szükséges.

A folyosók közlekedési sávjában kerülni kell a közlekedést akadályozó tárgyak, épületelemek elhelyezését.

Az akadályok a vakok számára botal akkor érzékelhetőek, ha az akadály a tapintható területre esik és nem magasabb 685,0 mm-nél.

A 70,0 cm feletti kiálló tárgyakat, kinyúló részeket botal nem érzékelik. Ezért a lehető legkevesebb akadály legyen a közlekedési utakon, mert a bot a kiálló tárgyak esetében kevés védelmet nyújt az előrehaladáshoz.

4.4.2. A függőleges közlekedést segítő eszközök

A gyalogosútvonalak vezetésében amennyire csak lehetséges, el kell kerülni a szintkülönbségeket, ha mégsem sikerül, akkor azt felvonóval vagy lejtővel kell áthidalni, könnyen járható lépcsőkkel kiegészítve.

Az 1:20-nál kisebb lejtésű lejtőt mindenki képes használni, így ahhoz szükségtelen kiegészítő lépcső. Ennél nagyobb lejtésű lejtő esetén kiegészítő lépcső és korlát is kell.

A lejtő emelkedési szöge attól függ, hogy mekkora magasságot kell áthidalni: 175,0 mm szintkülönbségig a lejtő emelkedése legfeljebb 8%, 500,0 mm szintkülönbségig az emelkedés legfeljebb 5%.

A felvonó alapterülete (1400,0 mm× 1100,0 mm) és teherbíróképessége legalább egy kerekesszékes ember és egy kísérő szállítására legyen elegendő. Az indítópult magassága a kerekesszékből elérhetőség miatt 110,0 cm. Az indítópult jelzései domborúak (a betűk és a számok kiemelkedésével) vagy besüllyesztéssel is érzékelhetőek, további lehetőség a Braille-kijelzés: domborított pontírással tájékoztatás.

Hangjelzések (dallam vagy szöveges) tájékoztató is segítheti a használót indulásnál, az egyes szinteknél és megérkezésnél.

Gyengénlátóknak a nagyobb méretű betűk, számok és a kezelőgomb legalább 30,0—40,0 mm átmérőjű, körkörös megvilágítása szükséges.

Hallássérülteknek a számok, kiírások adnak tájékoztatást.

A megfelelő méretű és kialakítású felvonó fontossága mellett ügyelni kell a felvonó megfelelő megközelíthetőségére és a felvonóajtó előtti tér megfelelő méretére.

Lépcsők esetében a lépcsőfokok ajánlott magassága 150,0—175,0 mm és mélysége 630,0 mm. Felfelé és lefelé haladaskor egyaránt fontos a korlátba kapaszkodás és a segítség lehetősége.

Korlátok: a folyosókon, a lépcsőkön a mozgássérültek közlekedését segítik (vakok esetén vezetőkorlátként) a megfelelő magasságú, átmérőjű korlátok és a mozgássérültek számára használható *pihenőülések*.

Vakok, aliglátók számára a lépcsők melletti korlátok végén egy, két, három körbevesséssel jelezhető a szintek száma.

A felnőttek és a gyermekek által használt korlátokra vonatkozó előírások eltérőek az elhelyezés magassága és a korlát átmérője szerint.

4—5 éves gyermekeknek 650,0 mm magasságban korlátot kell elhelyezni.

4—8 éves gyermekeknél a korlát átmérője ne haladja meg a 32,0 mm-t, ami az engedélyezett legkisebb méret.

12 év feletti gyermekeknél se legyen a korlát átmérője 45,0 mm-nél nagyobb, az elhelyezés magassága 700,0—950,0 mm.

Kisebb gyermekeknél elhelyezhetők függőleges csövek is, amelyek tetszőleges magasságban használhatók kapaszkodásra.

Veszély esetére a mozgássérültek és vakok számára is biztonságos és megfelelő jelzéssel ellátott *menekülési útvonalak*, valamint a hang- és fényjelzéssel ellátott *riasztókészülékek* elhelyezése szükséges.

4.5. Kapcsolók, jelzők, használati eszközök kezelhetősége

A berendezések, kapcsolók, jelzők működtetését úgy kell megtervezni és felszerelni, hogy azokat mindenki elérhesse, használatukhoz ne kelljen nagy erőfeszítés, és a rájuk vonatkozó használati utasítás legyen jól látható, tapintható és hallható is.

A 900,0—1100,0 mm a megfelelő magasságtartomány a kilincsek, villanykapcsolók, nyilvános telefonok és felvonók vezérlőablóinak elhelyezésére.

A 400,0—1300,0 mm a megfelelő magasságtartomány ruhafogasok, könyvespolcok, dugaszoló aljzatok, mosdók elhelyezésére, így kerekesszékes személyek számára is elérhetőek.

A látássérültek (vakok, aliglátók) számára viszont a „megszokott” magasság ad segítséget.

5. Szerkezet

5.1. Épületszerkezet

Az alapozást és talajvíz elleni szigetelést talajmechanikai szakvélemény alapján kell megtervezni.

Az épületszerkezetek megvalósíthatóak

- hagyományos,
- iparosított vagy
- vegyes

technológiával.

A szerkezet tervezésénél lehetőleg természetes anyagokat és bevonatokat kell alkalmazni.

A tartószerkezetet és a válaszfalszerkezeteket úgy kell kialakítani, hogy a későbbi átalakítás lehetőségét biztosítsák.

A nyílászáró szerkezeteket a fokozott igénybevétel és balesetveszély figyelembevételével kell kialakítani.

Az ablakok biztosítsák a hatékony és balesetmentes szellőzést, megvilágítást, az egyszerű kezelhetőséget.

A mélyen üvegezett szerkezeteket vagy ütésálló üvegezéssel vagy az üvegtörést és -kiesést gátló szerkezettel kell megvalósítani.

A 6,0 méternél nagyobb menetmélységű terekben szükséges a másodlagos természetes megvilágítás biztosítása.

A padlóburkolatok minden esetben fokozottan kopásállóak legyenek. A burkolatok fajtáját (hideg, félmeleg, meleg, csúszásmentes, vagy részben csúszásmentes stb.) funkcionális egységenként a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési programban meg kell határozni.

Az acél ajtószárnyak csak az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerint előírt tűzgátló ajtók lehetnek. A közösségi illemhelyek elválasztófalai lehetőleg lábakon álló könnyűszerkezetű elemek legyenek, ajtóit kulccsal nyithatóvá kell tenni. A gyermekek által használt területen küszöb nem lehet.

Törekedni kell a külső falak és a tetők nyári hőterhelésének a mérséklésére (pl. növényzet, külső árnyékolók, átszellőztetett tetők, zöldtetők stb.).

Valamennyi szerkezeti részletet (különösen a lépcsők, lejtők, korlátok, kapaszkodók, falsarkok élvédelme stb.) a fogyatékoság jellegének megfelelően kell kialakítani.

(Egyebekben az OTÉK szerint.)

5.2. Épületgépészet

Az intézményeket csak közművesített (szükség esetén helyi szennyvízkezeléssel) telekre lehet építeni. Valamennyi épületgépészeti követelménynél a tervezési programból kell kiindulni.

(Egyebekben az OTÉK szerint.)

Vízellátás — csatornázás

Egyéb követelmény hiányában az alábbi vízfogyasztással kell számolni:

— tanulónként	40 liter/nap;
— oktatók és kisegítő személyzet	50—70 liter/nap;
— főzőkonyha, melegítőkonyha esetén adagonként	80 liter/nap;
— zöldterület öntözése	5 liter/m ² /nap;
— torna- és játszótér öntözése	2 liter/m ² /nap.

A csatorna ágvezetékek mérete a csatlakozást követően legalább 50,0 mm-re bővíljen. Az alapvezetékekbe és/vagy ejtővezetékekbe minden esetben szükséges tisztítódíom elhelyezése.

Melegvíz-ellátás

Használati meleg vizet kell biztosítani egyedi igény szerint valamennyi funkcionális egységben, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

A zuhanyok melegvíz-szükségletét a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési programban kell meghatározni.

A tanulók által használt vizes berendezések melegvíz-ellátását központilag, illetve a fogyatékoság jellegének megfelelően helyileg kevert vízzel kell megoldani.

Gázellátás

Gázellátást kell biztosítani a vonatkozó szabványok és hatósági előírások betartásával valamennyi funkcionális egységhez, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

Az oktatási célra használt gázvezetékeknél a szabványokkal egyeztetett módon lehetővé kell tenni a helyiségenkénti központi elzárás lehetőségét oly módon, hogy az elzárószerelvénnyel kezelését csak az arra kijelölt személy egy zárható helyről (pl. tanári asztalra épített szekrény) végezhesse.

A tanulók által használt gázberendezéseket fokozott balesetvédelmi körülményekkel kell létesíteni. PB-gázellátás kazánházi, konyhai és oktatási célra használható.

Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, tanítási szünet stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m távolságra a padló felett 50,0 cm-rel) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet az alábbi értékekkel kell tervezni:

— mosdó, zuhany, orvosi rendelő	+24 °C;
— tanterem, napközis terem, csoportszoba, igazgatási és szociális helyiségek, könyvtár	+20 °C;
— étterem, tornaterem, szertárak	+18 °C;
— műhely, konyhaüzem, illemhelyek, közlekedők	+16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek (tanterem, tanulószobák stb.) egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős” legyen, hogy ne rontsa le a hőátadást és tegye lehetővé a takarítást.

Szellőzés

A tanulók által használt oktatóhelyiségek levegőcseréjét természetes szellőzéssel kell biztosítani.

Lehetőség szerint biztosítani kell a folyamatos légcserét.

Ahol a tervezési program, az OTÉK, a hatósági előírások vagy az alkalmazott technológia megköveteli, azokon a helyeken mesterséges szellőzést kell alkalmazni,

különös tekintettel a tömegtartózkodás céljára szolgáló helyiségekben (tornaterem, többcélú tér, aula stb.).

A mesterséges szellőzésnél törekedni kell a légáram szabályozására, a huzatérzet elkerülésére, a zajtalanságra és az egyenletességre. A szociális helyiségek szellőzését lehetőleg természetes úton (ablakokkal, kürtőkkel), ilyen lehetőségek hiányában mesterségesen kell biztosítani. A mesterséges szellőzés elszívásos legyen, és a levegő utánpótlását megfelelő nyílásokkal kell biztosítani.

(További előírásokat az OTÉK tartalmaz.)

Villamos berendezés

Az elektromos ellátást minden funkcionális egység részére a tervezési program szerint biztosítani kell.

Valamennyi villamos csatlakozást, szerelvényt, berendezést a vonatkozó létesítési szabványok és hatósági előírások betartásával kell szerelni.

A vészvilágítást központi szünetmentes áramforrásról vagy helyi akkumulátoros világítótestekkel kell megoldani.

Az oktatási célra használt elektromos hálózatok gyengeáramúak legyenek, és lehetővé kell tenni a helyiségenkénti központi feszültségmentesítés lehetőségét az arra kijelölt személy által egy zárható helyről (pl. tanári asztalra épített szekrényből) végezhetően.

Gondoskodni kell a gyengeáramú hálózatról:

— tűzjelző hálózat az előírásoknak megfelelően kötelező;

— vagyonvédelem (igény szerint);

— hangosítás, tv, antennarendszer (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése);

— számítógépes hálózat (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése).

A szerelvények süllyesztett típusúak legyenek. A tantermekben, egyéb közösségi helyiségekben, tornateremben, műhelyekben és folyosókon az elektromos takarítóeszközök részére fedeles, földelt, süllyesztett dugaszolót kell készíteni.

Mesterséges megvilágítási értékek:

— a 0,65—0,95 m magasságban lévő munkafelület szükséges megvilágítása

legalább: 400 lux,

kívánatos: 500 lux;

— falitáblára vonatkozó követelmény

legalább: 400 lux,

kívánatos: 500 lux;

— közlekedő, raktár, egyéb

legalább: 80-100 lux.

A tervezési programban meg kell határozni azokat a követelményeket, amelyeket a fogyatékoság jellegének megfelelően fenti előírásoktól eltérően figyelembe kell venni (pl. a dugaszoló aljzatok, kapcsolók különleges szerelése, berendezések kapcsolási biztonsága, a tűzoltóságra bekötött tűzjelző rendszer hő- és füstérzékelővel stb.).

Akusztika

A helyiségek akusztikai méretezését és kialakítását a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési programban meg kell határozni, egyebekben a vonatkozó szabványok és hatósági előírások szerint kell eljárni.

Különös gondot kell fordítani a tornaterem, a többcélú tér, az aula, a zsibongó, a közlekedők akusztikai méretezésére (hangelnyelő felületek alkalmazása).

(Egyebekben az OTÉK szerint.)

Felvonó

A felvonó megközelítésére, használatára vonatkozó sajátos követelményeket a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési programban meg kell határozni.

(Egyebekben a felvonót az OTÉK, valamint a 108/2001. (XII. 23.) FVM—GM együttes rendelet szerint kell létesíteni.)

6. Berendezés

A fogyatékoság jellegének megfelelő egyedi bútorok, berendezések fajtáját, kialakítását, számát a tervezési programban meg kell határozni.

A berendezéseknek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteniük:

— az oktatóhelyiségek berendezését egyes asztalokkal, székekkel kell megoldani;

— az asztalok és székek méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;

— a bútorok, berendezések (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatók legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;

— kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használati követelményeknek;

— biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztán tarthatóságot;

— a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg az oktatás sajátos követelményeinek;

— a szaktermi, a könyv- és adattár, az igazgatás, a műhely, az étterem-konyha, a többcélú nagyterem és a ruhatár berendezése feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri eszközökre és sporteszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági előírásait fokozottan be kell tartani

7. Környezetkultúra

Az intézmények külső-belső tereit az ízlésformálás érdekében lehetőség szerint képzőművészeti alkotásokkal gazdagítani kell.

A környezetkultúra szerves része a világos, egyértelmű tájékoztatórendszer (elemei: szín, szám, betű, jelkép), amely az intézményben való eligazodást lehetővé teszi gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

A tájékoztató rendszert a fogyatékoság jellegének megfelelően a tervezési programban különös gonddal kell meghatározni (pl. különleges fény, hangjelzések, színek, betűméret, tapinthatóság stb.).

8. Biztonság

Az üzemeltetési előírásokban a fogyatékoság jellegének megfelelően különös gondot kell fordítani

— az egészségvédelmi,
— a kábítószer elleni,
— a tűzvédelmi,
— a balesetvédelmi,
— a betörésvédelmi,
— a természeti katasztrófa elleni (villám, árvíz, földrengés),
— a terrortámadás elleni
biztonsági előírásokra.

*1. számú függelék**(ÓVODA)*

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A háromnál több gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén
1.	Csoportszoba	Csoportszoba
2.	Egyéni fejlesztőszoba	Egyéni fejlesztőszoba
3.	Logopédiai foglalkoztató	Logopédiai foglalkoztató

	A háromnál több gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén	A három vagy ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított/működő óvoda esetén
4.	Szertár	Szertár
5.	Óvodavezetői iroda	Óvodavezetői iroda
6.	Óvodavezető-helyettesi iroda	
7.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
8.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
9.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
10.	Elkülönítő szoba	Elkülönítő szoba
11.	Gyermeköltöző	Gyermeköltöző
12.	Felnőttöltöző	Felnőttöltöző
13.	Szülői öltöző, mosdó, WC	
14.	Könyvtárszoba	
15.	Étkező-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)	Étkező-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
16.	Tornaszoba, sportszertár	Tornaszoba, sportszertár
17.	Kerekesszék tároló	Kerekesszék tároló
18.	Gyermekmosdó, zuhany, WC	Gyermekmosdó, zuhany, WC
19.	Felnőttmosdó, zuhany, WC	Felnőttmosdó, zuhany, WC
20.	Általános raktár	Általános raktár
21.	Karbantartó műhely	
22.	Mosó-szárító helyiség	
23.	Játszóudvar	Játszóudvar

2. számú függelék

(ÓVODA)

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Foglalkoztató egység	Csoportszoba	Gyermekcsoportonként egy Alapterülete: 3,0 m ² /fő, legalább 35,0 m ²	<i>Csoportszoba kialakításánál a következő előírásokat kell figyelembe venni:</i> — a bejáratú ajtó mérete 0,90/2,10 m-nél kisebb nem lehet, az ajtó környezetében szabad helyet kell biztosítani (kerekesszék); — az ajtókilincsek működtetése a kéz minimális igénybevételével történjen; — küszöb ne legyen; — csúszásmentes padlóburkolattal kell ellátni; — az átlátszó ablakfelület és a helyiségterület aránya legalább 1:6. <i>Gyengénlátók sajátos igényei a csoportszoba kialakításánál:</i> — a padlóburkolat világos színű legyen; — a teljes ablakfelület lehetőleg két oldalról (a folyosó felől is) megvilágítható legyen; — a mesterséges fény erőssége (mennyezeti) 800-1000 lux; — peremes szélű óvodás méretű asztalok (állítható magasságú, dönthető lapú) elhelyezése szükséges.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
			<i>Mozgássérültek sajátos igényei a csoportszoba kialakításánál:</i> — ülő helyzetből is kilátást biztosító ablakok (a mellvéd magassága legfeljebb 0,6 m). A kiesés elleni védekezésről gondoskodni kell; — állítható magasságú mosdó legyen a csoportsobákban; — karral állítható, dönthető tükör; — székek állítható magasságú ülőkével, lábtartóval; — peremes szélű, óvodás méretű asztalok (állítható magasságú, dönthető legyen) elhelyezése szükséges. <i>Értelmi fejlődésben akadályozottak részére:</i> — székek állítható magasságú ülőkével, lábtartóval; — peremes szélű, óvodás méretű asztalok (állítható magasságú, dönthető lapú) elhelyezése szükséges.
	Egyéni fejlesztőszoba	Fogyatékos gyermekeket nevelő óvodában egy Alapterülete: legalább 12,0 m ²	A fejlesztőszobákat az előírt feladat (látásnevelés, egyéni anyanyelvi nevelés, differenciált képességfejlesztés, augmentatív kommunikáció, tapintás- és hallásfejlesztés stb.) kívánalmai szerint kell kialakítani.
	Logopédiai foglalkoztató	Fogyatékos gyermekeket nevelő óvodában egy Alapterülete: legalább 12,0 m ²	A foglalkoztatóban legyen egy 1,0 m × 0,6 m nagyságú tükör elhelyezéséhez megfelelő falfelületkel ellátva megvilágítással.
	Szertár	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	Tervezési program szerint.
Igazgatási egység	Óvodavezetői iroda	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Óvoda székhelyén: a három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában a helyettesi, gazdaságvezetői irodával, közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	
	Óvodavezető-helyettesi iroda	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ² Ha a közoktatásról szóló törvény szerint a helyettes megbízása kötelező; a három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában az óvodavezetői, gazdaságvezetői irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Gazdaságvezetői iroda	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ² Ónálló gazdálkodás esetén; a három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában az óvodavezetői (helyettesi) irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	
	Nevelőtestületi szoba	Óvodánként egy Alapterülete: 2,0 m ² legalább 25,0 m ²	
	Dohányzó	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ²	A tervezési program, illetve az OTÉK szerint. A gépi szellőzés biztosítása szükséges.
Könyvtár - egység	Könyvtár - szoba	Óvodánként egy Alapterülete: tervezési program szerint.	
Egészségügyi és szociális egység	Orvosi szoba	Óvodánként egy Telephelyenként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	A szemészeti vizsgálat érdekében a szoba egyik mérete legalább 5,0 m hosszúságú legyen!
	Elkülönítő szoba, mosdó, WC	Óvodánként egy Telephelyenként egy Alapterülete: legalább 12,0 m ²	A tervezési program, illetve az OTÉK szerint.
	Gyermek - öltöző	Gyermekcsoportonként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ² Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.	Gyermeköltöző kialakításánál: — az ajtó mérete 0,90/2,10 m-nél kisebb nem lehet; — az ajtó előtti szabad terület: 1150,0× 1200,0 mm legyen.
	Felnőtt - öltöző	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 12,0 m ² A három és ennél kevesebb gyermekcsoporttal alapított óvodában a felnőttek munkavégzésére szolgáló más helyiséggel közösen is kialakítható.	
Sport- és szabadidő egység	Tornaszoba	Óvodánként egy, az óvodai nevelést szolgáló épületen belül kell kialakítani. Telephelyenként egy Legkisebb méretei: alapterülete: legalább 60,0 m ² szélesség: 6,0 m magasság: 3,0 m Két térrészre osztható.	A fogyatékos gyermekek kisebb létszámú, osztott csoportjaival (3-5 fős csoport) végzett egyensúlyi, mozgáskoordináció, ritmusfejlesztő és gyógytestnevelés foglalkozásokhoz a két térrészre osztható terem szükséges.
	Sportszertár	Tornaszobánként egy, közvetlenül kapcsolódjon a tornaszobához. Alapterülete: legalább 15,0 m ²	
	Játzóudvar	Óvodánként egy Közterületen, iskolában is kialakítható, ha biztosítható a kizárólagos óvodai használat.	A szabadtéri játékok, hinták, mászókak alatt és környékén a talajt eséstompító anyaggal (gumifrott felület stb.) kell borítani. A mozgássérült és vak gyermekek részére a szabadtéri közlekedés gyakorlásához ki lehet alakítani a különböző minőségű burkolatú felületet.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Étterem, konyha egység	Főző-konyha	Óvodánként egy, ha helyben főznek.	Méretét és berendezését a tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv határozza meg.
	Melegítő - konyha	Óvodánként egy, telephelyenként egy, ha nem helyben főznek.	Méretét és berendezését a tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv határozza meg.
	Étterem	Óvodánként egy, telephelyenként egy, alapterülete: legalább 35,0 m ²	Méretét és berendezését a tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv határozza meg.
Illemhely - csoportok	Gyermek-mosdó, zuhany, WC	Gyermekcsoportonként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ² El kell helyezni két gyermek-WC-t, két mosdót, egy zuhanyfülkét.	A mosdó, WC, zuhanykialakításának sajátos igényei: A WC, zuhany tervezésénél elegendő helyet (ajtó előtti terület: 1150×1200 mm) kell biztosítani az ajtó nyitásához és csukásához. Annyi hely kell, hogy a kerekesszékes lenyomhassa a kilincset úgy, hogy az ajtó nyílási ívén kívül maradvra tudja felnyitni az ajtót. Mivel kerekesszékek kisebb helyiségek esetén nehezebb az ajtó nyitási ívén kívül maradni, ezért inkább ajánlatos a tolóajtó alkalmazása. Mosdó: Az akadálymentes mosdó helyszükséglete: 800,0×1650,0 mm. A mosdó lehetőleg állítható magasságú legyen flexibilis bekötésű lefolyócsővel, így nem akadályozza a térd elhelyezkedését a mosdó alatt. Rögzített mosdó esetén a mosdó felső széle 865,0 mm magasan, az alsó széle 685,0 mm magasságban legyen, így a kerekesszékes térde még a mosdó alá fér. Tükör: Legmegfelelőbb a karra állítható, billenthető tükör. Rögzített elhelyezés esetén a tükör felső szélét legalább 1880,0 mm magasra kell elhelyezni ahhoz, hogy a kerekesszékes is használni tudja. Zuhanyfülke: Mérete legalább 1400,0×1700,0 mm. A zuhanypad magassága 455,0 mm legyen. A kapaszkodó korlátot 840,0—915,0 mm magasságban kell elhelyezni.
	Akadálymentes WC	Óvodánként egy	Az akadálymentes WC-ben biztosítani kell a kerekesszékesekkel való mozgást, fel kell szerelni a szükséges kapaszkodókkal, és a berendezések (WC, öblítő, csap, zuhany) kezelőszervei mozgássérültek számára jól használható legyen. Egy kerekesszékes számára egy WC-ben, zuhanyfülkében vagy öltözőben: 1400,0×1700,0 mm a helyszükséglet. A WC-ben a kapaszkodó korlát magassága: 840,0—915,0 mm. A WC-ülőke ajánlott magassága 430,0—485,0 mm.

Főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Felnőtt - mosdó, zuhany, WC	Szintenként és nemenként egy Alapterülete: legalább 10,0 m ²	Külön a technikai személyzet számára.
Üzemelte - tési egység	Általános raktár	Óvodánként egy Telephelyenként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	A fejlesztő eszközök, játékok, textíliák tárolásához. A vegyszertárolást elkülönítetten kell megoldani.
	Karban-tartó műhely	Óvodánként, amennyiben az óvoda fenntartó a tervezési programban előírja.	Alapterülete a tervezési program szerint. Az intézmény közműellátása szerint — a vízellátás, — a szennyvízelvezetés, — a villamosenergia-ellátás, — a fűtés, — a szellőzés, — a melegvíz-ellátás, — a gázellátás, — a felvonóüzem biztosítása, — takarítás, — a szeméttárolás és -elszállítás stb. terén jelentkező valamennyi üzemeltetési, karbantartási, fenntartási munka elvégzéséhez. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell a helyiségek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.
	Kerekes - szék tároló	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 10,0 m ²	Mozgássérülteket nevelő óvoda esetén a kerekes-szék helyigénye (1200,0× 900,0 mm) szerint kell biztosítani a tároló alapterületét. 6 db kerekesszék helyigénye: 10,0 m ² Az elektromos kerekesszék akkumulátorának töltését a tárolóban kell megoldani.
	Mosó-szárító helyiség	Óvodánként egy Alapterülete: legalább 25,0 m ²	

3. számú függelék

(ISKOLA)

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

	A nyolc évfolyammal alapított/működő iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő iskola esetén
1.	Tanterem	Tanterem
2.	Csoportszoba	
3.	Szaktantermek a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	

	A nyolc évfolyammal alapított/működő iskola esetén	A négy vagy annál kevesebb évfolyammal alapított/működő iskola esetén
4.	Általános szertár	Általános szertár
5.	Kerekesszék tároló	Kerekesszék tároló
6.	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató
7.	Könyvtár	Könyvtárszoba
8.	Orvosi szoba	Orvosi szoba
9.	Pszichológusi szoba	
10.	Igazgatói iroda	Igazgatói iroda
11.	Helyettesi iroda	
12.	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)	Gazdaságvezetői iroda (önálló gazdálkodás esetén)
13.	Nevelőtestületi szoba	Nevelőtestületi szoba
14.	Ügyviteli helyiség	Ügyviteli helyiség
15.	Tanári pihenő, öltöző, teakonyha	
16.	Tanári dohányzó	
17.	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)	Ebédlő-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
18.	Tornaterem és kapcsolódó egységei	Tornaszoba és kapcsolódó egységei
19.	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)	Sportudvar (szabadtéri sportpálya)
20.	Tanuszoda	
21.	Aula, közlekedő, zsibongó, porta/kapusfülke, ruhatár	
22.	Illemhelycsoportok	Illemhelycsoportok
23.	Általános raktár	Általános raktár
24.	Karbantartó műhely	
25.	Segédeszköz karbantartó műhely	
26.	Segédeszköztár	
27.	Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)	Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)
28.	Iskolaudvar (szünetbeni tartózkodás, játék)	Iskolaudvar (szünetbeni tartózkodás, játék)

Az öt—nyolc évfolyammal alapított/működő iskola esetén a nyolc évfolyammal alapított/működő iskola helyiség követelményeit kell figyelembe venni.

4. számú függelék

(ISKOLA)

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Általános oktatási egység	Tanterem	Osztályonként egy Alapterülete: $3,0 \text{ m}^2/\text{fő}$, legalább $35,0 \text{ m}^2$ A mozgássérültek esetében legalább $45,0 \text{ m}^2$	<i>Tanterem kialakításánál a következő előírásokat kell figyelembe venni:</i> — a bejáratú ajtó mérete $0,90/2,10 \text{ m}$-nél kisebb nem lehet, az ajtó környezetében szabad helyet kell biztosítani (kerekesszék); — az ajtókilincsek működtetése a kéz minimális igénybevételével történjen; — küszöb ne legyen; — csúszásmentes padlóburkolattal kell ellátni; — az átlátszó ablakfelület és a helyiség-terület aránya legalább 1:6. <i>Gyengénlátók sajátos igényei a csoportszoba kialakításánál:</i> — a padlóburkolat világos színű legyen; — a teljes ablakfelület lehetőleg két oldalról (a folyosó felől is) megvilágítható legyen; — a mesterséges fény erőssége (mennyezeti) 800-1000 lux; — kisfeszültségű vezetékekkel a tanulói asztalok egyéni megvilágítása szükséges; — egyszemélyes tanulói asztalok, életkornak megfelelő méretben, állítható magasságú, dönthető lapú, peremes kialakítással. <i>Mozgássérültek sajátos igényei a csoportszoba kialakításánál:</i> — ülő helyzetből is kilátást biztosító ablakok (a mellvéd magassága legfeljebb $0,6 \text{ m}$). A kiesés elleni védekezésről gondoskodni kell; — állítható magasságú mosdó legyen a csoportszobában; — karral állítható, dönthető tükör; — állítható magasságú tábla (alsó széle $0,6 \text{ m}$ magasságban); — székek állítható magasságú ülőkével, lábtartóval; — egyszemélyes tanulói asztalok, életkornak megfelelő méretben, állítható magasságú, dönthető lapú, peremes kialakítással.

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
			<i>Mozgássérültek és értelmi fejlődésben akadályozottak részére:</i> Egyszemélyes tanulói asztalok, életkor-nak megfelelő méretben, állítható magasságú, dönthető lapú, peremes kialakítással. A mozgássérültek, kerekesszékes tanulók többlet területigénye a segédeszköz használatából, a mozgás jellegéből, illetve a Pető bútorok méretéből adódik.
	Csoportszoba	Iskolánként kettő Alapterülete: legalább 25,0 m² Amennyiben önálló csoportszobák nem létesülnek, a tantermek 20-25%-a hangszigetelt, mozgatható válaszfalakkal kell megoszthatóvá tenni.	A sajátos igények megegyeznek a tantermeknél leírtakkal.
	Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztőszoba	Négy osztályonként egy Alapterülete: legalább 12,0 m² legfeljebb 20,0 m²	A fejlesztőszobákat az előírt feladat (logopédiai, differenciált képességfejlesztés, rehabilitációs—rehabilitációs foglalkozás, látásnevelés, egyéni anyanyelvi nevelés, augmentatív kommunikáció, pszichológiai foglalkozás, tapintás- és hallásfejlesztés, tantárgyi korrepetálás stb.) kívánalmai szerint kell kialakítani.
	Általános szertár	Oktatási egységgel rendelkező épületenként egy Alapterület: tantermenként 3,0 m² legalább 18,0 m²	
	Kerekesszék tároló	Mozgássérülteket nevelő-oktató intézmények esetében szintenként legalább kettő, egyébként iskolánként egy Alapterülete: legalább 24,0 m²	A kerekesszék helyigénye: 1200,0× 900,0 mm, 24,0 m² 16 db kerekesszék tárolására alkalmas. Az elektromos kerekesszékek akkumulátorának töltését a tárolóban kell megoldani.
Szaktantermi oktatási egység	Számítás-technikai szaktanterem	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 45,0 m² legfeljebb 65,0 m²	A sajátos igények megegyeznek a tantermeknél leírtakkal. A terem vízszintes és függőleges határoló felületeit, a bútorokat, berendezéseket tükrözésmentes felületkezeléssel kell ellátni. A padlóburkolaton nem keletkezhet elektrostatikus feltöltődés.
	Számítás-technikai szertár	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m² Szertáranként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Idegennyelvi, nemzetiségi, etnikai szaktanterem	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 35,0 m ² legfeljebb 45,0 m ²	A sajátos igények megegyeznek a tantermeknél leírtakkal. A pedagógiai programtól függően, idegen nyelvi, nemzetiségi oktatás feltételei a számítástechnikai szaktanteremben is megoldhatóak.
	Idegen-nyelvi, nemzetiségi, etnikai szertár	Iskolánként legalább egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	
	Természet-tudományi szaktanterem	Iskolánként kettő (a fizika-kémia és biológia-földrajz oktatásához): Alapterülete: legalább 35,0 m ² legfeljebb 45,0 m ² Az előadóasztal által elfoglalt — mintegy 2,0 m széles — terület padlóburkolata mosható legyen. A bejárat ajtónyílás szélessége legalább 0,90 m legyen. Az ablakokon elsötétítő szerkezet legyen.	A sajátos igények megegyeznek a tantermeknél leírtakkal. Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók oktatását ellátó intézményre a szaktanterem kialakítására vonatkozó kötelező követelményt nem szükséges kiterjeszteni.
	Természet-tudományi szertár	Iskolánként három szertár a szaktantermi eszközöknek. Alapterülete: legalább 18,0 m ² A szertárakat előnyös összevontan kialakítani, kivéve a kémiai szertárt, amelyet külön helyiségben kell kialakítani. Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók oktatását ellátó intézményre a szertárak kialakítására vonatkozó kötelező követelményt nem szükséges kiterjeszteni.
	Ének-zene terem	Iskolánként legalább egy Alapterülete: legalább 35,0 m ² legfeljebb 45,0 m ² Külön figyelmet kell fordítani a hangszigetelésre, a pormentességre és szükség esetén a helyi megvilágításra.	A „Hallás—ritmus—mozgásnevelés” szaktanterem 3,0×1,5 m-es tükröfelülettel rendelkezzen. 15 tanulócsoporthal működő intézmény esetén: — gyengénlátók és vakok intézményében két szaktanterem szükséges, — nagyothallók, siketek intézményében a „Hallás—ritmus—mozgásnevelés” tantárgy oktatásához két szaktanterem kell.
	Ének-zene szertár	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	
	Rajzterem	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 45,0 m ² legfeljebb 60,0 m ²	A teremben egyenletes szórt fényű megvilágítást kell biztosítani.
	Rajzszerter	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Technika szaktanterem	Papír-, textil-, agyagmunkához egy Fa-, fémmunkához egy Háztartási tankonyha egy Alapterülete: legalább 35,0 m ² A tevékenységnek megfelelően kell a teremben a padló- és falburkolatot, az ajtóméreteket meghatározni, és gépi szellőzést alkalmazni.	A szaktantermek funkcióját a fogyatékoság típusának megfelelően a tervezési programban kell meghatározni.
	Technika szertár	Iskolánként legalább kettő Alapterülete: legalább 18,0 m ² Szerteránként a szaktanár részére munkahelyet kell biztosítani.	
Könyvtár	Könyvtár	Iskolánként egy (könyvtár, adattár, stúdió, klub) Alapterülete: legalább 52,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat. Ebben az egységben kell kialakítani az oktatási-nevelési folyamat zavarása nélkül a szülői fogadás lehetőségét (tanár-család kapcsolat kialakítása). A legalább nyolc évfolyammal alapított iskolában.	
	Könyvtár-szoba	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított/működő iskolában egy Alapterülete: legalább 26,0 m ²	
Igazgatási egység	Igazgatói iroda	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Az iskola székhelyén a négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában a helyettesi, ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	
	Helyettesi iroda	Iskolánként legalább egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² Ha a helyettes alkalmazása kötelező, a négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában az igazgatói irodával, az ügyviteli helyiséggel közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	
	Gazdaság-vezetői iroda	Önálló gazdálkodás esetén iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	
	Nevelőtestületi szoba	Iskolánként egy Alapterülete: 2,0 m ² /fő, legalább 25,0 m ²	

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Ügyviteli helyiség	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² A négy és ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolában az igazgatói, helyettesi irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete ezt lehetővé teszi.	
	Dohányzó	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ²	A tervezési program, illetve az OTÉK szerint. A gépi szellőzés biztosítása szükséges.
	Tanári pihenő, öltöző, teakonyha	Iskolánként egy	A tervezési program, illetve az OTÉK szerint.
	Gondnoki iroda	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 12,0 m ²	
Egészségügyi egység	Orvosi szoba	Iskolánként egy, illetve látás-, mozgás-, hallássérültek intézményeiben további egy vizsgáló (szemészeti, audiológiai, orthopédiai). Alapterülete: legalább 18,0 m ² Ha bentlakásos az intézmény, akkor a betegszobával együtt kell kialakítani.	A szemészeti vizsgálatok érdekében a szoba hosszúsága legalább 5,0 m legyen.
	Pszichológusi szoba	Iskolánként egy Alapterülete: legalább 12,0 m ²	
Étterem, konyha egység	Étterem	Iskolánként egy Alapterülete: az étkezők száma szerint, kivéve, ha az étkezést iskolán kívül oldják meg.	
	Főzőkonyha	Iskolánként egy, ha helyben főznek.	A tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv szerint.
	Melegítő - konyha	Iskolánként egy, ha nem helyben étkeznek.	A tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv szerint.

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoskág típusa szerinti tervezési előírások				
Sport- és szabadidő egység	Tornaterem	Iskolánként egy	a) Fogyatékos gyermekek nevelő-oktató intézménynél „A” méretű tornaterem is általában elegendő. Fontos azonban, hogy a kisebb létszámban végzett mozgásfejlesztési, gyógytestnevelési foglalkozásokon két térrészre osztható legyen a terem. b) Természetes bevilágítással egyenletes, szórt fényű, káprázásmentes küzdőtéri megvilágítást kell kialakítani azonos minőséggel az egyterű és az osztott részekben is. A követelményt a tájolás a bevilágító felületek helyzetének és minőségének, illetve ezek szükség szerinti árnyékolásával összhangjával kell teljesíteni. Általában a bevilágító felületek összessége legalább az alapterület 1/6-a, felülvilágítás esetén legalább 1/10-e legyen. c) Mesterséges világítást, szellőzést, fűtést a mozgatható térelválasztás(ok) különböző állapotainak figyelembevételével kell megoldani úgy, hogy minden térrész jó közérzetet adó légállapotot és egyenletes világítást kapjon. d) A határoló falak legalább 3,0 m magasságig tömör, sima, függőleges, sík felületűek legyenek. Rögzített bordásfalakat falfülkébe kell beépíteni. e) Küzdőtér padlóburkolatának csak pont vagy felület rugalmas, labdajáték, sport céljára kifejlesztett padlóburkolat alkalmazható. Többcélú használat esetén a padlóburkolatot az összetett funkcionális igénynek megfelelően kell kialakítani. f) Sportberendezések: A rögzített, rögzíthető és mozgatható sportszerek fajtáját, mennyiségét a tervezési program és sporttechnológiai terv szerint kell meghatározni, fokozott figyelemmel a balesetek elkerülésére. A műszaki, kiviteli terveknek a sportberendezések beépítéséhez, megvalósításához szükséges szerelvények elrendezését tartalmazni kell. A tornaterem kialakítása során a sportágak fajtáinak sajátos igényeit figyelembe kell venni.				
		A sport- és szabadidő egységet tervezési program és sporttechnológiai terv alapján kell tervezni és megvalósítani.					
		a) Méretezése és kapcsolódó egységei:					
				A	B	C	D
		Alaprajzi méret		12/24 m	16/30 m	27/32 m	28/45 m
		Alapterület		288 m ²	480 m ²	864 m ²	1260 m ²
		Szabad belmagasság		8,0 m	8,0 m	10,0 m	10,0 m
		Oszthatóság		Egyterű	Egyterű	Két térrészre osztható	Három térrészre osztható
		Legalább					
		Szertár		40 m ²	60 m ²	100 m ²	120 m ²
		Öltöző		Két egység	Két egység	Négy egység	Hat egység
		Küzdőtéri WC		Egy egység	Egy egység	Két egység	Három egység
		Tanári öltöző		Egy egység	Egy egység	Két egység	Három egység
		Orvosi elsősegély szoba		Egy egység	Egy egység	Egy egység	Egy egység

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Tornaterem kapcsolódó egységei	Sportszertár	Iskolánként egy a) Az előírt legkisebb belmagasság: 2,40 m alaprajzi méret: 4,50 m ajtónyílás mérete: 2,20/2,30 m. b) Közvetlenül vagy legfeljebb közlekedő téren keresztül kapcsolódjon a küzdőtérhez. Közvetett kapcsolata csak labda- vagy kéziszerterem lehet. Alaprajzi elrendezésével biztosítani kell, hogy két- és háromegységes terem esetén mind-egyik térrész külön-külön is berendezhető, illetve kiüríthető legyen. c) Padlószintje egy szintben legyen a küzdőtérrel, a sportszer mozgatás irányában küszöb nem lehet. Különleges esetekben legfeljebb 10%-os lejtő megengedhető. d) Ha a terem több célra (művelődési, közösségi stb.) használható, úgy az ehhez szükséges berendezések (pl. szék, dobogó stb.) tárolását is meg kell oldani.	
	Öltöző + hideg-meleg-vizes mosdó és zuhany	Iskolánként és nemenként egy Öltöző egység elemei: — belátást gátló előtér; — öltöző legalább 20,0 m ² , legkisebb alaprajzi mérete legalább 3,0 m, — mosdó-párafogó legalább 5,4 m ² , legkisebb alaprajzi mérete legalább 1,8 m, berendezés: négy mosdó; — zuhanyhelyiség legalább 9,0 m ² , legkisebb alaprajzi mérete legalább 3,0 m, berendezés: három beépített zuhanyozó; — egy WC-fülke az előtérből nyílóan. Az utcai cipős-sportcipős útvonalakat kényyszerútvonalként kell kialakítani. Az öltöző és a tornaterem között csak sportcipős forgalom lehet.	<i>Mosdó:</i> Az akadálymentes mosdó helyszükséglete: 800,0× 1650,0 mm. A mosdó lehetőleg állítható magasságú legyen flexibilis bekötésű lefolyócsővel, így nem akadályozza a térd elhelyezkedését a mosdó alatt. Rögzített mosdó esetén a mosdó felső széle 865,0 mm magasan, az alsó széle 685,0 mm magasságban legyen, így a kerekesszékes térde még a mosdó alá fér. <i>Tükör:</i> Legmegfelelőbb a karral állítható, billenthető tükör. Rögzített elhelyezés esetén a tükör felső szélét legalább 1880,0 mm magasra kell elhelyezni ahhoz, hogy a kerekesszékes is használni tudja. <i>Zuhanyfülke:</i> Mérete legalább 1400,0× 1700,0 mm. A zuhanypad magassága 455,0 mm legyen. A kapaszkodó korlátot 840,0—915,0 mm magasságban kell elhelyezni.
	Tanári öltöző-iroda	Iskolánként egy Közlekedőtéren keresztül — az öltözők érintése nélkül — közvetlen kapcsolódjon a küzdőtérhez, teremtérrészekhez. Közlekedőről nyíló előtérből: — vizes helyiség egy mosdó és egy beépített zuhannyal; — öltöző-iroda helyiség legalább 10,0 m ² .	

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások											
Sport- és szabadidő egység	Tornaszoba	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolákban egy. Alapterülete: legalább 69,0 m ² Az öltözködés, tisztálkodás feltételeit nemenként biztosítani kell. A rögzített, rögzíthető és mozgatható sportszerek fajtáját, mennyiségét a tervezési program és sporttechnológiai terv szerint kell meghatározni, fokozott figyelemmel a balesetek elkerülésére. A műszaki kiviteli terveknek a sportberendezések beépítéséhez, megvalósításához szükséges szerelvények elrendezését tartalmazni kell.												
	Sportszertár (tornaszoba kapcsolódó egysége)	A négy vagy ennél kevesebb évfolyammal alapított iskolákban egy. Alapterülete: legalább 18,0 m ²												
Sport- és szabadidő egység	Sportudvar	Iskolánként egy Helyettesíthető a célra alkalmas szabadterülettel, szabadtéri sportlétesítménnyel; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel. a) Telepítés: Telepítését az épületek játszó-, pihenőterületeinek figyelembevételével, azokkal szerves összhangban kell megoldani. b) Méretezés:	A sportudvar létesítésénél a fogyatékoság jellege szerint eltérő sajátos igényeket figyelembe kell venni.											
		<table><tr><td></td><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr><tr><td>Alaprajzi méret</td><td>15/24 m</td><td>24/32 m</td><td>24/45 m</td></tr><tr><td>Versenysport szintű pályaelhelyezés</td><td>röplabda</td><td>kosárlabda</td><td>kézilabda</td></tr></table>		A	B	C	Alaprajzi méret	15/24 m	24/32 m	24/45 m	Versenysport szintű pályaelhelyezés	röplabda	kosárlabda	kézilabda
	A	B	C											
Alaprajzi méret	15/24 m	24/32 m	24/45 m											
Versenysport szintű pályaelhelyezés	röplabda	kosárlabda	kézilabda											
		c) A pálya nagyságrendjét, kapcsolódó létesítményeit (pl. szabadtéri atlétikai pályák) tervezési program és sporttechnológiai terv alapján kell meghatározni a rendelkezésre álló terület és annak sajátosságai figyelembevételével, de az iskolai labdajátékok és az általános testnevelés céljára legalább egy szabadtéri sportpályát létesíteni kell. d) Pályaburkolatként csak sportolás céljára kifejlesztett, minősített, rugalmas szabadtéri sportburkolatok (műanyag, salak) alkalmazhatók. Az aszfaltburkolat sükségmegoldásnak minősül, beton-, kő-, műanyagrács- stb. burkolatot alkalmazni nem lehet. e) Labdajátékpályák, atlétikai pályák egyenes szakaszait, nekifutóit észak-déli (+/—20 fok) hossz tengellyel kell telepíteni, alacsonyabb igényű gyakorló pályák esetén a terület sajátos adottságai miatt ettől el lehet térni.												

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékos-ság típusa szerinti tervezési előírások
	Lelátó, néző-tér	Belsőtéri vagy szabadtéri lelátót, néző-teret a pedagógiai program és a sport-technológiai terv szerint lehet létesíteni, de a nézőszámának megfelelő összes kiszolgáló létesítményt (parkolók, előcsarnok, büfé, ruhatár, vizeshelyiségek) biztosítani kell. A jó látás feltételeit és gépi szellőzéssel a jó légállapotot lehetőleg minden egyes nézőhely esetében teljesíteni kell. Átlátás mértéke az egyes sorok között 15,0 cm legyen.	
	Tanuszoda	Iskolánként egy Külön tervezési előírások szerint.	A tanuszoda kialakítását a fogyatékos-ság típusának megfelelően a tervezési programban kell meghatározni.
Közösségi tér	Aula, közlekedő, zsibongó	Iskolánként egy Alapterülete a tervezési program szerint. A legalább nyolc évfolyammal alapított iskolában (porta, várakozóhelyiség, büfé és ruhatár funkcióját is betöltheti). Létesítése a tervezési program szerint. Padló, oldalfal és mennyezet burkolatát, kiegészítő helyiségeit (színpad, vetítő, technikai helyiség, büfé, ruhatár, illemhely stb.) úgy kell kialakítani, hogy a többcélú használatot biztosítsa: — oktatási, nevelési, — közösségi, — művelődési, — sport-, szabadidős funkciótartományokban. A kiegészítő helyiségeket a legnagyobb használói létszámra kell méretezni. A közlekedőterületeket lehetőleg összevontan kell kialakítani (pl. aula, zsibongó), így lehet megoldani a terület többcélú használatát (pl. iskolai, közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységre).	A bejáratok, közlekedők, lépcsők, felvonók méretezését a kiürítésre vonatkozó előírás, valamint „Az épület megközelíthetőségének, belső kialakításának sajátos igényei” című fejezetben leírtak szerint kell tervezni.
	Porta/kapus - fülke	Iskolánként egy A főbejárat ellenőrzésére, a központi tájékoztatás biztosítására és a központi kapcsolóberendezések elhelyezésére kapusfülkét kell létesíteni. A legalább nyolc évfolyammal alapított iskolában.	

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
	Ruhatár	Iskolánként egy Alapterülete: tervezési program szerint. A legalább nyolc évfolyammal alapított iskolában (az aulában is kialakítható). Kialakítható: — központi és — csoportos elrendezéssel. Oktató-nevelő helyiségben ruhatárolás nem engedhető meg. A tárolást a tervezési program szerint kell kialakítani. A tárolás lehetséges módjai: — felsőruha rögzített vagy mozgatható fogason; — felsőruha rögzített vagy mozgatható fogason + eszköztároló tanulónként zárható szekrényben; — felsőruha + eszköztároló tanulónként zárható szekrényben. (A szekrények tisztántarthatóságáról és szellőztethetőségéről gondoskodni kell.)	
Illemhely-csoportok	Személyzeti mosdó, WC	Épületenként, szintenként, nemenként egy. Az OTÉK szerint.	
	Tanulói mosdó, WC	Épületenként, szintenként, nemenként egy. Az OTÉK szerint. Szintenként egy akadálymentes WC; mozgássérülteket nevelő-oktató intézményben minden WC akadálymentes.	Az akadálymentes WC-ben biztosítani kell a kerekesszékekkel való mozgást, fel kell szerelni a szükséges kapaszkodókkal, és a berendezések (WC, öblítő, csap, zuhany) kezelőszervezete mozgássérültek számára jól használható legyen. Az akadálymentes használathoz biztosítani kell: — ajtó előtti terület: 1150,0× 1200,0 mm — WC helyszükséglete: 1400,0× 1700,0 mm — kapaszkodókorlát magassága: 430,0—485,0 mm — mosdó helyszükséglete: 800,0× 1650,0 mm — mosdó felső széle 865,0 mm, alsó széle 685,0 mm magasságban legyen — tükör keretének felső széle 1880,0 mm magasságban — zuhanyozófülke helyszükséglete: 1400,0× 1700,0 mm — zuhanypad magassága: 455,0 mm — kapaszkodókorlát magassága: 840,0—915,0 mm — zuhanycsaptelep felszerelési magassága 1220,0 mm

A főbb funkcionális egységek	Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Üzemeltetési egység	Segédeszköz karbantartó műhely	Mozgás-, látás-, hallássérülteket nevelő- oktató iskolák esetében iskolánként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	A segédeszközök készítéséhez és javításához szükséges.
	Segédeszköz - raktár	Mozgás-, látás-, hallássérülteket nevelő- oktató iskolák esetében iskolánként egy Alapterülete: legalább 8,0 m ²	A tárolás a meghibásodott segédeszközök cseréjéhez és a kölcsönzéshez (integráltan tanulók részére) szükséges.
	Általános raktár	Iskolánként legalább egy Telephelyenként egy Alapterülete: legalább 30,0 m ²	
	Karbantartó műhely	Iskolánként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Az intézmény működtetése szerint: — a vízellátás, — a szennyvízellátás, — a villamosenergia-ellátás, — a fűtés, — a szellőzés, — a melegvíz-ellátás, — a gázellátás, — a felvonóüzem biztosítása, — a takarítás, — a szeméttárolás és -elszállítás stb. terén jelentkező valamennyi üzemeltetési, karbantartási, fenntartási munka elvégzéséhez. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell a helyiségek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.

5. számú függelék

(DIÁKOTTHON)

A jelen előírás 1.1. és 1.5. pontja alapján elkészített tervezési programnak diákotthon esetén legalább az alábbi helyiségeket tartalmaznia kell:

1. Háló
2. Nappali étkező
3. Teakonyha
4. Nevelői szoba
5. Könyvtár
6. Dohányzó
7. Étterem-konyha (abban az esetben kell, ha helyben étkeznek)
8. Orvosi szoba és vizes helyiség
9. Betegszoba
10. Elkülönítő helyiség és vizes helyiség
11. Illemhelycsoportok
12. Kerekesszékek tároló
13. Központi mosoda (mosoda, szárító- és vasalóhelyiség)
14. Ágyneműraktár
15. Karbantartó műhely
16. Eszköztároló
17. Női és férfi öltözők, vizes helyiségek (technikai alkalmazottak részére)

(DIÁKOTTHON)

Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Háló	Alapterülete: legalább: 14,0 m ² (három fő részére)	Sajátos esetben „Az épület megközelíthetőségének, belső kialakításának sajátos igényei” című fejezetben leírtak és az OTÉK szerint.
Nappali, étkezői	Alapterülete: legalább: 20,0 m ² (kilenc fő részére) Minden három háléhoz tartozik egy nappali.	Sajátos esetben „Az épület megközelíthetőségének, belső kialakításának sajátos igényei” című fejezetben leírtak és az OTÉK szerint.
Teakonyha	Alapterülete: legalább 9,0 m ² (kilenc fő részére) Minden három háléhoz tartozik egy teakonyha.	
Könyvtár (adattár, stúdió, klub)	Diákotthononként egy Alapterülete legalább: 52,0 m ² Méretét és berendezését a tervezési program határozza meg, annak figyelembevételével, hogy a helyiség milyen mértékben lát el lakossági, közösségi funkciókat.	
WC, mosdó, zuhany	Alapterülete: legalább 12,0 m ² (kilenc fő részére) (két WC, két zuhanyfülke, két mosdó). Minden három háléhoz tartozik egy WC, mosdó, zuhanyozó egység.	Szintenként egy WC, mosdó, zuhanyzó egységet akadálymentesen kell kialakítani. Akadálymentes WC helyszükséglete: 1400,0× 1700,0 mm. Akadálymentes zuhanyfülke helyszükséglete: 1400,0× 1700,0 mm. Akadálymentes mosdó helyszükséglete: 800,0× 1650,0 mm. Mozgássérült gyermekek diákotthonában minden WC, mosdó, zuhanyozó egységet akadálymentesen kell kialakítani.
Nevelői szoba, WC, mosdó-zuhany	Szintenként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	
Dohányzó	Épületenként egy Alapterülete: legalább 15,0 m ²	A tervezési program, illetve OTÉK szerint. A gépi szellőzés biztosítása szükséges.
Konyha-étterem	Diákotthononként egy	A tervezési program, illetve konyhatechnológiai terv szerint.
Központi mosoda (mosoda, szárító- és vasaló-helyiség)	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 40,0 m ²	
Mosó-szárító helyiség	Szintenként egy Alapterülete: legalább 20,0 m ² A diákok önkiszolgáló tevékenységéhez.	
Ágynemű-raktár	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 6,0 m ²	
Orvosi szoba, WC, mosdó-zuhany	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ²	A szemészeti vizsgálatok érdekében a szoba hosszúsága 5,0 m legyen.

Helyiségek	Mennyiségi mutató, általános tervezési előírások	A fogyatékoság típusa szerinti tervezési előírások
Betegszoba	Diákotthononként kettő Alapterülete: három fő részére legalább 15,0 m ² Nemek szerint egy-egy betegszobát kell kialakítani.	
Betegszoba, WC, mosdó, zuhanyozó	Alapterülete legalább 9,0 m ²	
Elkülönítő szoba	Diákotthononként egy Alapterülete: három fő részére legalább 15,0 m ² Nemek szerint egy-egy elkülönítő szobát kell kialakítani.	
Elkülönítő, WC, mosdó-zuhany	Alapterülete legalább 9,0 m ²	Az OTÉK szerint.
Női öltöző, WC, mosdó-zuhany	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² A technikai dolgozók részére.	
Férfi öltöző, WC, mosdó-zuhany	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 18,0 m ² A technikai dolgozók részére.	
Általános raktár	Diákotthononként (székhelyen és telephelyen) egy Alapterülete legalább: 30,0 m ²	
Kerekesszék tároló és ruhatár	Alapterülete: legalább 5,0 m ² (a kerekesszékek számától függ) Minden három hálózathoz tartozik egy tároló.	A mozgáskorlátozott tanulókat ellátó diákotthonban. Az elektromos kerekesszék akkumulátorának töltését a tárolóban kell megoldani.
Eszközraktár	Diákotthononként egy Alapterülete: legalább 8,0 m ² Berendezési tárgyak, eszközök tárolására.	
Karbantartó műhely	Diákotthononként egy	Alapterülete: legalább 18,0 m ² Az intézmény közműellátása szerint: — a vízellátás, — a szennyvízellátás, — a villamosenergia-ellátás, — a fűtés, — a szellőzés, — a melegvíz-ellátás, — a gázellátás, — a felvonóüzem biztosítása, — a takarítás, — a szeméttárolás és -elszállítás stb. terén jelentkező valamennyi üzemeltetési, karbantartási, fenntartási munka elvégzéséhez. Az intézményfenntartónak az üzemeltetésre vonatkozó elhatározása szerint kell a helyiségek számát és alapterületét a tervezési programban meghatározni.

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDET MÉNYEK

A Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének

5/2002. (MK 60.) MSZH

k ö z l e m é n y e

az Innoforum 2002 X. Hazai Szellemi Termék Börzén bemutatásra kerülő találmányok, védjegyek, formatervezési és használati minták kiállítási kedvezményéről

Az 1995. évi XXXIII. törvény 3. §-ának *b*) pontja, az 1997. évi XI. törvény 53. §-a (1) bekezdésének *c*) pontja, a 2001. évi XLVIII. törvény 40. §-a (1) bekezdésének *c*) pontja és az 1991. évi XXXVIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján közzéteszem, hogy a 2002. június hó 12. és 13. napján, Budapesten megrendezendő, az Innoforum 2002 X. Hazai Szellemi Termék Börzén bemutatásra kerülő találmányokat, védjegyeket, formatervezési és használati mintákat az említett jogszabályokban meghatározott kiállítási kedvezmény illeti meg.

Dr. Bendzsel Miklós s. k.,
a Magyar Szabadalmi Hivatal
elnöke

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(4002 Debrecen, Piac u. 54. Pf. 404)

h i r d e t m é n y e i

Az FVM Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. § (5) bekezdése alapján —

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Hajdúsámsoni Rákóczi Szövetkezet használatában álló részarány-földtulajdonú földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Hajdúsámson, Szabadság tér 1., Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2002. július 1., 9 óra.

A sorsolásra kerülő földrészletek adatai:

Település: Hajdúsámson (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
015/7	gyümölcsös	0,4234	14,45	
017/3	a-szántó	10,0696	136,95	
	b-szántó	9,7723	68,41	
	összesen:	19,8419	205,36	
019/8	gyümölcsös	4,9929	194,96	
024/3	szántó	0,1324	0,93	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
024/7	a-erdő b-gyep c-szántó d-gyep f-szántó g-erdő h-szántó összesen:	0,5470 0,4839 14,5524 19,4136 2,5331 3,2238 2,4986 43,2524	3,06 0,48 152,56 81,46 13,86 33,53 15,38 300,33	
032/10	erdő	0,2764	2,87	
044/2	gyep (legelő)	0,6898	1,93	
047/2	szántó	0,1972	2,68	
0138/9	a-szántó b-erdő c-gyep (rét) összesen:	4,7371 1,2728 0,1699 6,1798	28,18 13,24 1,48 42,90	
0138/11	szántó	0,2850	2,00	
0141	erdő	0,6869	6,18	
0158/8	szántó	2,0880	13,98	
0158/9	a-gyep (rét) b-erdő c-szántó összesen:	0,1624 0,3905 11,2915 11,8444	0,28 2,19 73,82 76,29	
0179/7	a-szántó b-erdő összesen:	21,6349 0,3223 21,9572	148,25 2,90 151,15	
0195/1		6,1134	26,28	176/2628-ad része
0197/3		23,0923	144,06	182/14406-od része
0197/6	erdő	2,3993	21,59	
0199/13	a-gyep (rét) b-szántó összesen:	0,3142 0,5177 0,8319	0,53 2,17 2,70	
0209/4	szántó	3,1974	29,00	
0209/6	a-szántó b-erdő összesen:	8,4736 0,8673 9,3409	64,49 4,86 69,35	
0267/24	erdő	2,9691	16,63	1160/1663-ad része
0267/25	szőlő	0,1297	1,44	
0267/35	gyümölcsös	0,0839	2,11	
0274/12	szántó	0,3248	2,27	
0278/2	szántó	0,0097	0,03	
0295/2	szántó	1,0511	4,41	
0333/2	gyümölcsös	0,5745	14,48	
0335/1	erdő	5,5073	49,57	
0335/5	gyep (rét)	1,4578	12,68	
0344/8	szántó	0,1024	0,43	
0369/11	szántó	1,3165	8,36	
0376/7		17,2364	127,78	214/12778-ad része

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0402	gyep (legelő)	0,0413	0,04	
0444/8	gyep (legelő)	0,0994	0,10	
0446/31	szántó	2,4384	29,41	
0463	gyep (rét)	0,0579	0,50	
0464	erdő	0,3859	3,47	
0465	erdő	0,1264	1,14	
0468/7	gyep (rét)	0,0975	0,10	
0475/19	a-szántó	0,2614	3,56	
	b-gyep (legelő)	0,5901	5,13	
	összesen:	0,8515	8,69	
0480/9	gyep (legelő)	0,1990	0,20	
0482/6	gyep (rét)	0,0734	0,64	
0493/4	a-erdő	0,1946	1,75	
	b-gyep (rét) és út	0,1723	0,29	
	összesen:	0,3669	2,04	
0525/2	gyümölcsös	0,0322	0,81	

Település: Hajdúsámson (zártkert)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
5105/1	szántó	0,0941	0,40	
5173	szántó	0,8537	5,98	
5196	szántó	1,7272	12,09	
5223	szántó	0,3406	2,38	
5242	szántó	0,9722	4,08	
5401	erdő	0,2206	1,99	
5404	erdő	0,5952	5,36	
5409/2	erdő	0,3643	3,28	
5413	erdő	0,1251	1,13	
5416	erdő	0,0470	0,42	
5417	erdő	0,0633	0,57	
5471	szántó és út	0,0502	0,35	
5514	szántó és út	0,1208	0,85	
5583	szántó	0,2122	1,49	
5588	erdő	0,4833	4,35	
5596	erdő	0,2512	2,26	
5634	szántó	0,0248	0,10	
5661	szántó	0,0133	0,06	
7002	szőlő	0,1075	1,19	
7019	kert	0,0904	2,28	
7529	kert	0,0525	1,32	
7551	szántó	0,0973	0,41	
7616	kert	0,0805	1,33	
7682	szántó	0,0933	0,65	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
7899/5	erdő	0,7895	7,11	
8412	szántó	0,0816	0,34	
8431	kert	0,1202	1,98	
8716	szántó	0,0802	0,34	
8731	szántó	0,0819	0,34	
8796	szántó	0,0831	0,35	
8837	szántó	0,0932	0,65	
8978	gyep (legelő)	0,1329	0,37	
9404	szántó	0,0830	0,35	
0824/1	szántó	3,7495	42,94	
0830/15	szántó	0,8971	2,33	

Település: Debrecen III. kerület (külsőterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
02395/19	szántó	1,0819	8,22	
02395/27	a-gyep (rét)	0,0774	0,78	
	b-szántó	0,2857	3,89	
	összesen:	0,3631	4,67	
02476/3	gyep (rét)	0,3257	3,29	
02476/5	szántó	3,0699	46,35	
02477/8	a-szántó	0,7882	6,89	
	b-gyep (legelő)	0,0753	0,11	
	összesen:	0,8635	7,00	
02483/19	szántó	0,0417	0,57	
02483/23	a-szántó	0,3725	2,83	
	b-gyep (rét)	0,7216	7,29	
	összesen:	1,0941	10,12	
02483/24	szántó	0,0697	0,95	
02487/18	szántó	0,2016	1,53	

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztására hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. § (5) bekezdése alapján —

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Létavértesi Aranykalász Szövetkezet használatában álló részarány-földtulajdonú földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Létavértes, Kossuth u. 4., Polgármesteri Hivatal

A sorsolás ideje: 2002. július 5., 10 óra.

A sorsolásra kerülő földrészletek adatai:

Település: Létavértes (külerület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0886/12	szántó és gye	13,2402	47,79	891/4779-ed része
0886/9	erdő	81,6372	3,55	355/39451-ed része
0867/6	gyep	2,3380	7,68	768/888-ad része
0708	szántó	35,4488	160,14	16014/84681

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztására hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. § (5) bekezdése alapján —

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Magyarhomorogi Béke Szövetkezet használatában álló részarány-földtulajdonú földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Magyarhomorog, Árpád u. 49., Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2002. július 8., 10 óra.

A sorsolásra kerülő földrészletek adatai:

Település: Körösszegapáti (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0249/11	szántó	3,1371	23,57	

Település: Magyarhomorog (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
568/4	szántó	0,1884	4,58	
014/4	szántó	0,0585	1,68	
014/10	szántó	2,5762	54,01	4401/5401-ed része
046/25	szántó	0,0874	2,12	
046/36	szántó	8,2907	194,93	11900/19493-ad része
081/4	szántó	28,7102	533,39	6000/53339-ed része
086/16	szántó	5,6910	115,33	414/11533-ad része
091/3	a-szántó b-erdő összesen:	59,2364 0,4406 59,6770	1154,51 3,66 1158,17	44244/115817-ed része
0104/14	szántó	83,1410	1582,61	901/158261-ed része

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0106/12	szántó	29,1315	537,59	305/53759-ed része
0266/33	szántó	6,7761	141,03	
0287/10	szántó	1,5631	36,03	603/3603-ad része
0287/23	szántó	2,9330	69,40	640/6940-ed része
0320/9	szántó	10,9096	213,59	
0327/13	szántó	8,0384	175,81	
0327/17	szántó	1,6544	19,11	
0332/9	erdő	1,4328	11,89	
0335/5	szántó	0,8584	8,93	
0348/6	a-legelő b-erdő összesen:	32,8143 0,3242 33,1385	292,29 2,69 294,98	7592/29498-ad része
0350/17	legelő	19,9957	127,65	12380/12765-öd része
0357/1	szántó	0,7240	15,67	
0363/1	szántó	56,8456	784,80	
0388/1	szántó	65,9218	1053,26	
0393/2	szántó	30,9601	317,45	
0394/23	szántó	12,1015	84,71	
0397/7	szántó	0,2025	4,92	
0404/19	erdő	24,3968	202,49	403/35120-ad része
0406/29	szántó	1,3438	23,38	
0412/9	szántó	1,0899	14,13	
0412/10	szántó	2,5348	34,95	
0412/15	legelő	5,9095	21,45	
0419/1	legelő és árok	16,4637	97,23	
0419/7	a-szántó b-erdő összesen:	15,2514 0,0437 15,2951	249,93 0,36 250,29	
0419/9	szántó	4,2232	61,85	
0438/26	szántó	12,6772	187,72	
0443/34	erdő	19,4168	161,16	
0445/29	erdő	23,1255	191,94	
0447/15	erdő	27,6171	229,22	
0450/1	a-szántó b-erdő c-szántó összesen:	21,3307 0,9173 0,1049 22,3529	224,73 3,49 1,83 230,05	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0450/5	a-szántó b-legelő összesen:	18,5583 0,2493 18,8076	211,30 0,95 212,25	
0450/10	szántó	7,3803	128,42	
0450/11	szántó	2,4126	41,98	
0450/12	a-legelő b-szántó c-szántó összesen:	3,5384 23,6819 2,0053 29,2256	13,45 356,30 34,89 404,64	
0463/11	szántó	7,4500	91,48	
0464	szántó	24,2488	393,93	14931/39393-ad része
0469/8	szántó	14,7640	102,13	4047/10213-ad része Bányászolgalmi jog
0469/10	szántó	13,5334	195,13	7734/19513-ad része Bányászolgalmi jog
0469/12	erdő	0,1771	1,47	
0469/14	szántó	41,2698	571,39	1245/57139-ed része
0471/6	szántó	11,5999	173,84	
0485/3	szántó	6,9251	93,02	Bányászolgalmi jog
0494/4	szántó	5,8478	69,58	Bányászolgalmi jog
0494/5	szántó	1,6334	20,00	Bányászolgalmi jog
0496/1	szántó	11,6378	208,64	
0498/9	a-szántó b-legelő c-legelő összesen:	36,5486 0,5214 0,1554 37,2254	654,43 1,98 0,59 657,00	Magasság építési korlátozás, földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog, bányászolgalmi jog, 31.509/1996. sz. MOL Rt. megosztás és tulajdonjog bejegyzés iránti kérelem
0499	szántó	0,6417	11,17	Magasság építési korlátozás, 31.509/1996. sz. MOL Rt. megosztás és tulajdonjog bejegyzés iránti kérelem

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztására hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Az FVM Hajdú-Bihar Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. § (5) bekezdése alapján —

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Hencida Új Élet Szövetkezet használatában álló részarány-földtulajdonú földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Hencida, Vörös Hadsereg u. 13., Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2002. július 10., 10 óra.

A sorsolásra kerülő földrészek adatai:

Település: Esztár (külsőterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0175/28	szántó	2,1753	40,25	436/4025-öd része
0359/1	gyep (rét)	7,5584	97,41	342/9741-ed része

Település: Hencida (külsőterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
024/39	gyep (legelő)	0,3071	1,17	
024/50	a-erdő b-szántó c-gyep (legelő) összesen:	14,8539 1,6214 109,6736 126,1490	123,29 11,35 612,17 746,81	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog Szj.: 31.803/1998. Bihari Közmű Szolg. jog bejegyz. kérelem 32655/74680-ad része
024/54	gyep (legelő)	13,9716	163,23	
024/55	a-gyep (legelő) b-erdő összesen:	40,0952 2,2752 42,3704	149,43 11,83 161,26	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog 4915/16126-od része
024/59	gyep (legelő)	3,7434	14,22	
032/4	gyep (legelő)	2,3350	8,87	
040/2	gyep (legelő)	3,2740	6,88	
048/8	gyep (legelő)	1,6920	1,69	
054/2	szántó	0,0263	0,46	
060/10	gyep (legelő)	0,3035	0,64	
060/11	gyep (legelő)	3,5994	7,56	
070/15	gyep (legelő)	1,2009	4,56	
073/1	gyep (legelő)	0,5531	2,10	
078/15	szántó	39,1360	912,36	670/91236-od része
090/3	a-szántó b-gyep(rét) c-gyep (rét) összesen:	97,7258 4,7643 0,2320 102,7221	1986,84 82,90 1,62 2071,36	Bányászolgalmi jog, földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog 602/207136-od része
094	gyep (rét)	0,0798	0,14	
0136/11	a-szántó b-gyep (rét) összesen:	0,4352 0,6045 1,0397	9,88 13,66 23,54	
0142	gyep (rét)	0,8943	15,56	
0155/2	a-szántó b-gyep (legelő) összesen:	10,1431 3,2835 13,4266	241,96 6,90 248,86	1065/24886-od része

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0169/28	a-szántó b-gyep (rét) összesen:	17,6426 13,3330 30,9756	379,56 231,99 611,55	249/61154-ed része
0176/16	gyep (legelő)	0,2278	0,87	Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0186/1	gyep (legelő)	1,9748	7,50	
0186/3	gyep (legelő)	2,9041	11,04	
0189/5	a-gyep (legelő) b-szántó c-erdő összesen:	47,4580 2,7008 0,2536 50,4124	513,64 58,73 2,10 574,47	533/57447-ed része
0193/12	gyep (legelő)	11,2178	42,63	
0193/14	gyep (legelő)	2,3988	9,12	
0193/15	erdő	0,0747	0,62	
0228/3	gyep (rét)	1,2580	15,35	
0228/5	gyep (rét)	1,0461	12,76	
0229/2	szántó	0,0072	0,07	
0229/3	szántó	0,0278	0,29	

Település: Kismarja (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0640/7	gyep (rét)	0,2445	5,11	
0640/16	gyep (rét)	6,9403	75,55	
0658/23	gyep (rét)	0,5748	12,01	
0663/6	erdő	33,7565	351,07	1068/35107-ed része
0663/7	gyep (rét)	0,1865	3,25	
0682	szántó	0,6167	14,99	
0700	gyep (rét)	0,4583	7,97	

Település: Nagykereki (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0400/5	szántó	0,4024	7,00	

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztására hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Kavalecz László s. k.,
hivatalvezető

**A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó
és Választási Hivatal közleménye**

A BM Központi Hivatal a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján — az eddig közzétetteken kívül — az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámaát teszi közzé:

759866B
520655B
036761A
346880A
053915A
591966A
581644A
887168A
203448B
079556A
341430C
299996C
418838A
852668A
796308B
436621B
007545A
161784C
217721A
847178B
671556B
723758B
720422B
020764C
088052B
607987B
026697C
924382A
019395A
006594A
241832A
721634A
203444A
572729B
287259A
190980B

Közlekedési Nyilvántartó Osztály

**VI. rész NEMZETKÖZI
SZERZŐDÉSEK**

Sorszám: 6.

Az ifjúsági és sportminisztertől

**Együttműködési Megállapodás a Szaúd-Arábiai
Királyság és a Magyar Köztársaság között
az ifjúság és a sport területén**

A kölcsönös együttműködés erősítésének jelentőségére való tekintettel az ifjúság és sport területén, a Szaúd-Arábiai Királyság Kormánya és a Magyar Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Felek) az alábbiakban állapodott meg:

1. Cikk

a) Álláspontok koordinálása kontinentális és nemzetközi összejöveteleken az ifjúsági és sportügyek területén.

b) Az érdekelt intézmények, egyesületek és szövetségek közötti ifjúsági és sport csereprogramok szervezése a két országban.

c) Hang- és képanyagok, könyvtári és egyéb kiadványok, valamint tapasztalatcsere az ifjúsági és sportügyek területén.

d) Együttműködés az ifjúsági és sportszakemberek képzésének területén, továbbá a szakemberek számára fejlesztési és csereprogramok szervezése a Felek által megrendezett regionális, nemzeti és nemzetközi konferenciákra és szimpóziumokra való meghívások útján.

2. Cikk

Az ifjúság területén

a) A Szerződő Felek lehetőségeikhez mérten támogatják az egyhetes kölcsönös ifjúsági baráti találkozók szervezését, felváltva a két országban.

b) A Szerződő Felek lehetőségeikhez mérten elősegítik a közös ifjúsági tevékenységek megvalósítását.

c) A Szerződő Felek támogatják és elősegítik az együttműködést olyan területeken, amelyek segítik és fejlesztik az olyan ifjúsági mozgalmakat, mint a cserkészcsoporthoz, ifjúsági központok, tudományos és technológiai egyesületek, ifjúsági táborok, önkéntes munkatábori tevékenységek, kiállítások, képzőművészetek és színházi események, valamint a két ország közötti ifjúsági küldöttségek cseréje.

3. Cikk

A sport területén

a) A különböző sportágak edzői kapacitásának koordinálása, továbbá kölcsönös edzőtáborok szervezése a két ország sportintézményeinek és nemzeti sportszövetségeinek segítségével.

b) A Magyar Köztársaság Ifjúsági és Sportminisztériuma, valamint a Szaúd-Arábiai Királyság Ifjúsági Jólét Elnöksége között az edzőkre vonatkozó technikai együttműködés koordinálása, amely az illetékes sportszövetségek által biztosítja a Szerződő Felek jogait.

c) Együttműködés a két ország sportintézményei között a magasszintű edzői képzés céljából.

d) Műszaki és adminisztratív tapasztalatok cseréje a két ország sportintézményei és nemzeti sportszövetségei között. A Felek támogatják a közvetlen együttműködést a két ország olimpiai bizottságai között.

e) Nemzeti válogatottak kölcsönös látogatásai és a két ország különböző sportegyesületei közötti közvetlen kapcsolatok elősegítése.

f) A Felek vállalják az együttműködést a sportorvostudomány, a dopping elleni harc, a tömegsport és a fogyatékosok sportjának területén.

4. Cikk

Pénzügyi szabályozások

Figyelembe véve az ifjúsági és sportküldöttségek kétoldalú cseréjét, a Felek megállapodtak abban, hogy ezeket az ügyeket kölcsönösségi alapon kezelik:

a) A fogadó Fél vállalja a látogatással kapcsolatban felmerülő költségeket (szállás és ellátás), a program megvalósítását, és az ezzel kapcsolatos belföldi utazások költségeit.

b) A küldő Fél vállalja a fogadó fél fővárosáig és az onnan történő elutazás költségeit.

5. Cikk

Mind a Magyar Köztársaság Ifjúsági és Sportminisztériuma, mind a Szaúd-Arábiai Királyság Ifjúsági Jóléti Általános Elnöksége felelős jelen megállapodás végrehajtásáért.

6. Cikk

A megállapodás megvalósításának céljából a Felek létrehoznak egy közös technikai albizottságot, melynek célja megszervezni az ifjúsági és sportügyek területén történő kölcsönös programok megvalósítását, koordinálását, fejlesztését és figyelemmel kísérését. A bizottság vagy évente egyszer ül össze, vagy pedig az egyik fél kívánsága alapján, a másik fél beleegyezésével, a Magyar Köztársaságban és a Szaúd-Arábiai Királyságban felváltva. A fent említett bizottság tagjait a Szaúd-Arábiai Királyság Ifjúsági Jóléti Elnöke és a Magyar Köztársaság ifjúsági és sportminisztere nevezi ki.

7. Cikk

Ez a megállapodás a két ország ifjúsági és sportügyek területén megvalósuló együttműködés általános keretét szolgál. A Felek egyikét sem terheli semmilyen pénzügyi felelősség az aláírás megtörténtével.

8. Cikk

Jelen megállapodást a Szerződő Felek a két országban érvényes eljárásoknak megfelelően ratifikálják. A megállapodás a ratifikációs okmány kicserélésének napján lép érvénybe. A megállapodás időtartama 5 év lesz, mely hasonló időtartamra automatikusan meghosszabbítandó, amennyiben az egyik fél hat hónappal a megállapodás lejártá előtt nem értesíti írásban a másik felet a megállapodás beszüntetésének szándékáról.

Készült Rijádban, 2000. február 13-án, két-két magyar, angol és arab nyelvű példányban, mindegyik egyformán hiteles. Értelmezési különbségek esetén az angol nyelvű szöveg a mértékadó.

A Magyar Köztársaság
részéről

A Szaúd-Arábiai Királyság
részéről

Dr. Deutsch Tamás s. k.,
ifjúsági és sportminiszter

Sultan Fahd Abdulaziz s. k.,
ifjúsági jóléti elnök

(A Megállapodás 2002. április 7-én lépett hatályba.)

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2002. évi 51. számában kihirdetett, a vágott egész csirke exportjának időszakos támogatásáról szóló 33/2002. (IV. 20.) FVM—KüM—PM együttes rendelet 4. számú mellékletének 3. pontja harmadik bekezdése helyesen:

..... Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság, ..."

(Kézirathiba)

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette a

HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című, A/4 formátumú, 96 oldal terjedelmű kiadványt.

A kiadvány a víziközeledés rendjéről szóló 27/1993. (IX. 23.) KHVM rendeletet tartalmazza, amelynek mellékletét képezi a Hajózási Szabályzat.

A kézirat lezárva: 2001. szeptember 1-jén.

Ára: 1512 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2001. október 1.

Ára: 588 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

II. SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 416 oldal terjedelmű kiadvány.

A kötet a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény végrehajtására kiadott kormányrendeleteket tartalmazza, így a különböző gazdálkodók (a biztosítók; a betétbiztosítási és az intézményvédelmi alapok, valamint a befektetővédelmi alap; a befektetési alapok; a kockázati-tőke-társaságok és a kockázati-tőke-alapok; a Pénztárak Garancia Alapja; az egyházi jogi személyek; az ÁPV Rt.; az árutőzsde, az értékpapírtőzsde és az elszámolóházak; az MNB; a magánnyugdíjpénztárak; az önkéntes nyugdíjpénztárak; az államháztartás szervezetei; a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások; a befektetési vállalkozások; az önkéntes kölcsönös egészség- és önségélyező pénztárak; a Magyar Államkincstár; illetve egyes egyéb szervezetek) beszámolóképzési, könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól, továbbá a felszámolás és a végelszámolás számviteli feladatairól rendelkező jogszabályokat.

A kézirat lezárva: 2002. február 20-án.

Ára: 2576 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

II. SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette az

**1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL
ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY
A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL**

című, A/4 formátumú, 232 oldal terjedelmű kiadványt.

A különszám az 1959. évi IV. törvény és az 1952. évi III. törvény 2002. január 1-jétől hatályos szövegét tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2002. január 15-én.

Ára: 1372 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL
ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY
A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

MAGYAR KÖZLÖNY

K Ü L Ö N S Z Á M

A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE (1992. évi XXII. törvény)

A módosítások kihirdetését követően megjelent Magyar Közlöny-különszám a Munka Törvénykönyvét már az aktuális, európai jogharmonizációs célú (2001. július 1-jén hatályba lépett) változásokkal egységes szerkezetben tartalmazza.

Ára: 728 Ft áfával.

MEGRENDELŐLAP

☐ Megrendelem a Magyar Közlöny-különszámot (A Munka Törvénykönyve) példányban.
Ára: 728 Ft + postaköltség. A befizetéshez számlát kérek/csekket kérek. (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)

Megrendelő neve: _____

Megrendelő címe: _____

Dátum: _____

Aláírás: _____

Megrendelését küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó postacímére: 1394 Budapest, Pf. 361.
Fax: 267-2780 vagy 338-4746. A kiadvány megvásárolható a kiadó közlönypoltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) és az elektronikus közlönypoltban (www.mhk.hu/kozlonypolt) is.

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette az

1990. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY AZ ILLETÉKEKRŐL ÉS A KAPCSOLÓDÓ FONTOSABB JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 56 oldal terjedelmű kiadványt.

A kiadvány az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2002. január 1-jétől hatályos szövegét, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonlap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény kivonatos szövegét, az illetékekkel kapcsolatos ügyiratok kezeléséről, az illetékek kiszabásáról, elszámolásáról és könyveléséről szóló 32/1999. (XII. 22.) PM rendeletet, az új illetékbélyegek forgalomba hozataláról szóló 18/2000. (V. 9.) PM rendeletet, továbbá az illeték megállapításának mellőzéséről szóló 18/1999. (VIII. 18.) PM rendeletet és 40/2001. (XI. 7.) PM rendeletet tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2001. december 7-én.

Ára: 560 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

1990. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY AZ ILLETÉKEKRŐL ÉS A KAPCSOLÓDÓ FONTOSABB JOGSZABÁLYOK

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2002. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest 62. Pf. 357. Fax: 318-6668.)

A 2002. évi lapárak

Magyar Közlöny	56 784 Ft/év	Magyar Közigazgatás	5 376 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	10 752 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 688 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 688 Ft/év	Oktatási Közlöny	13 776 Ft/év
Belsőügyi Közlöny	14 448 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 360 Ft/év
Cégek Közlöny	59 136 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	18 144 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	14 784 Ft/év	Pénzügyi Szemle	13 104 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	10 416 Ft/év	Statisztikai Közlöny	7 728 Ft/év
Határozatok Tára	13 104 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	10 416 Ft/év
Házi Jogtanácsadó	2 688 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 720 Ft/év
Hírközlési Értesítő	3 696 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 032 Ft/év
Hivatalos Értesítő	8 400 Ft/év	Vízügyi Értesítő	7 392 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 688 Ft/év		
Igazságügyi Közlöny	9 072 Ft/év	Élet és Tudomány	6 384 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	13 776 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	8 064 Ft/év	Neue Zeitung	2 688 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	13 776 Ft/év	Természet Világa	3 696 Ft/év
Kulturális Közlöny	11 088 Ft/év	Valóság	4 032 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	11 424 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2688 Ft áfával.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2002. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2001. évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.0864 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.